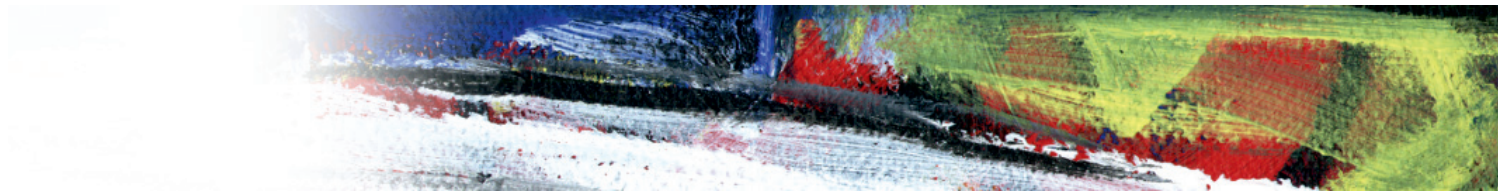

2015

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

Zagreb, veljača 2016.

SADRŽAJ

1. O INSTITUTU ZA TURIZAM	3
2. ZNANSTVENI PROJEKTI	5
3. ZNANSTVENI RADOVI	8
4. IZDAVAČKE AKTIVNOSTI I BIBLIOTEKA	23
5. PROJEKTI ZA JAVNI SEKTOR I TURISTIČKO GOSPODARSTVO	28
6. AKTIVNOSTI POPULARIZACIJE ZNANSTVENOG RADA	35
Prilog 1 ISTRAŽIVAČI I ADMINISTRATIVNI DJELATNICI U INSTITUTU ZA TURIZAM U 2015.	42

1 O INSTITUTU ZA TURIZAM

Institut za turizam jedini je javni znanstveni institut u Hrvatskoj specijaliziran za istraživanja na području turizma i jedna je od najstarijih takvih institucija u Europi. Svoje znanje temelji na znanstvenom radu, kontinuiranim istraživanjima, praćenju poslovnog okruženja te stalnom usavršavanju multidisciplinarnog radnog tima. U svom radu Institut se oslanja na znanstvenu objektivnost i neovisnost djelovanja, svoje strateške ciljeve te strateške ciljeve postavljene u "Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije" (Vlada Republike Hrvatske, 2013). Institut je **pridružena članica Svjetske turističke organizacije (UNWTO)** s kojom surađuje na području otkrivanja novih segmenata turističke potražnje i harmonizaciji instrumenata istraživanja radi postizanja veće međunarodne usporedivosti podataka. **Institut za turizam** danas okuplja vodeće stručnjake koji svojim istraživačkim radom, znanjem i iskustvom prate i ukazuju na svjetske trendove te tako pridonose održivom razvoju hrvatskog turizma, ali i turizma u regiji. Svoj rad Institut unapređuje kroz četiri virtualna istraživačka odjela (tematske skupine istraživača) na kojima se kontinuirano raspravlja o različitim istraživačkim idejama i prijedlozima znanstvenih projekata i istraživanja. To su: **Ekonomski učinci i prognoziranje, Ponašanje i iskustva posjetitelja, Održivi razvoj turizma i upravljanje i Promet, prostor i turizam.**

U 2015. godini Institut je unaprijedio svoj znanstveni rad kroz objavu većeg broja znanstvenih radova publiciranih u uglednim međunarodnim časopisima, putem napredovanja u znanstvenim zvanjima kao i kroz veći broj popularizacijskih aktivnosti namijenjenih općoj i stručnoj javnosti.

Glavni strateški ciljevi Instituta za turizam:

- liderstvo u primijenjenim i razvojnim istraživanjima u turizmu i njemu srodnim područjima (**2016:** Nacionalni plan istraživanja u turizmu i primarna istraživanja)
- stvaranje istraživačke jezgre međunarodne prepoznatljivosti (**2016:** suradnja s UNWTO i uglednim međunarodnim znanstvenicima) i
- znanstveno i stručno djelovanje u funkciji razvoja turističkog sektora i hrvatskog gospodarstva (**2016:** izrada i praćenje pokazatelja razvoja destinacija; suradnja s javnim sektorom i turističkim poduzećima).

U **Planu aktivnosti za 2016. godinu** izražena je želja znanstvenika Instituta (odluka Znanstvenog vijeća) da se Institut kao neovisna sastavnica pripoji Sveučilištu u Zagrebu što bi omogućilo bržu i potpuniju realizaciju navedenih ciljeva.

Vizija Instituta

Institut za turizam je samostalna znanstvena institucija - lider u primijenjenim znanstvenim istraživanjima u turizmu i srodnim područjima u ovome dijelu Europe. Njegujući izvrsnost, multidisciplinarni pristup, timski rad i suradnju, svojim aktivnostima povezuje znanstveno-istraživački rad i edukaciju, a svojim spoznajama uspješno inovira turističku praksu.

Upravljanje Institutom

Ravnateljica Instituta za turizam – dr. sc. Sanda Čorak. **Upravno vijeće Instituta:** predsjednica – Vesna Rajković, dipl. ing. arh. (Ministarstvo turizma); članovi – Vlasta Mijić, prof. (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH), Adriana Mastelić, prof. (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH), Višnja Mezak i dr. sc. Siniša Horak (Institut za turizam). **Znanstveno vijeće Instituta** broji 14 istraživača, a predsjednik je dr. sc. Davor Krsić.

Djelatnici Instituta za turizam na proslavi 55. obljetnice Instituta ispred Muzeja Mimara, Zagreb, studeni 2014.

Sustav upravljanja kvalitetom

Norma ISO 9001:2008.

Zaposlenici

U Institutu je u 2015. bilo zaposleno ukupno 28 djelatnika; 20 istraživača te 8 djelatnika u administraciji i biblioteci. Od 20 istraživača, 14 je znanstvenika i to 8 znanstvenih suradnika, 3 viša znanstvena suradnika i 3 znanstvena savjetnika. U 2016. godini planiran je izbor jednog poslijedoktoranda u znanstvenog suradnika, čime bi se ispunio cilj zapošljavanja 15 znanstvenika. Zbog višegodišnjeg neodobranja novih zapošljavanja, prosječna starost prelazi 50 godina, stoga je nužno zapošljavanje novih znanstvenih asistenata i poslijedoktoranada.

Znanstveni projekt

Projekt pod nazivom "TRANS-TURIZAM: Integrativni pristup proučavanju transformativne uloge turizma u 21. stoljeću" financiran od strane Hrvatske zaklade za znanost izrađuje se u Institutu (8 istraživača iz Instituta za turizam, 1 istraživač iz Instituta za regionalni razvoj i međunarodne odnose) u razdoblju 2014.-2018. godina. Voditelj projekta je dr. sc. Renata Tomljenović.

Međunarodni znanstveni projekt

Rooms to VET – Upskilling and Professionalisation of private tourism accommodation services. Voditelj projekta je dr. sc. Renata Tomljenović i 2 istraživača iz Instituta za turizam.

Projekt je financiran iz europskog fonda ERASMUS+, a provodi ga konzorcij od devet partnera iz 5 zemalja pod vodstvom Instituta za turizam.

Znanstvena produktivnost - radovi

U 2015. objavljeno je ukupno 39 A1 i A2 rada; od toga je 16 objavljeno u časopisima u bazama Web of Science i Scopus (13 u WoS-u i 8 u Scopusu). Znanstvenici Instituta aktivno su sudjelovali na 14 znanstvenih konferencija i objavili 9 znanstvenih sažetaka i stručnih radova.

Aktivnosti popularizacije znanosti

Institut kontinuirano popularizira rezultate svojih istraživanja putem radionica, seminara, okruglih stolova, rasprava, predavanja, izložbi, suradnji i sl. te je u 2015. zabilježeno čak 50 takvih aktivnosti. Istodobno je objavljeno 25 napisa u dnevnom tisku i internetskim portalima, te su zabilježena 24 sudjelovanja na radiju i TV-u što govori o znatnoj javnoj ulozi našeg Instituta koja se povećava iz godine u godinu i znatno opterećuje istraživački tim Instituta.

Izdavaštvo

Institut je suizdavač časopisa TURIZAM. U 2015. godini izdan je 63. volumen s 4 izdanja na hrvatskom i 4 na engleskom jeziku. Časopis se referirao u 14 međunarodnih baza, a u 2015. povećan je broj objavljenih radova po svesku. Glavni urednik je dr. sc. Sanda Čorak, a izvršne urednice su dr. sc. Renata Tomljenović i dr. sc. Irena Ateljević. Institut distribuirao 4 puta godišnje *online* publikaciju Hrvatski turizam u brojkama (uređuje dr. sc. Blaženka Vrdoljak Šalamon).

Projekti

U 2015. godini završeno je 18 projekata ugovorenih najčešće s tijelima državne uprave i jedinicama lokalne uprave i samouprave te sustavom turističkih zajednica, a završen je i jedan međunarodni EU projekt u području obrazovanja za potrebe turizma (Erasmus+). Vlastita sredstva (2,8 mil. kuna) iznosila su u 2015. godini oko 28 % ukupnog prihoda Instituta.

Biblioteka

Jedinstvena bibliografska baza podataka broji više od 33.000 bibliografskih jedinica, od čega više od 20.000 članaka objavljenih u časopisima. U 2015. godini fond Biblioteke sadrži više od 6.200 omeđenih publikacija, 11.000 periodičkih publikacija, preko 1300 naslova studija, a zaprimljeno je stotinjak novih knjiga i oko 90 naslova periodike.

2 ZNANSTVENI PROJEKTI

Sudjelovanjem u znanstvenim projektima u najvećoj mjeri se ostvaruje misija Instituta kao i prvi strateški cilj – **liderstvo u primijenjenim i razvojnim istraživanjima u turizmu** koji podrazumijeva kontinuirano stvaranje i održavanje izvrsnosti u svim koracima provođenja primarnih istraživanja u turizmu.

Tijekom 2015. godine znanstvenici Instituta za turizam nastavili su svoj rad na znanstvenim projektima i raspravu o nekim novim temama preko tematskih skupina Instituta. Osam suradnika Instituta radilo je na znanstvenom projektu **“TRANS-TURIZAM – integrativni pristup proučavanju transformativne uloge turizma u 21. stoljeću”** odobrenom i financiranom od strane Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ). U 2015. godini najveći dio poslova na projektu odnosio se na provođenje primarnih istraživanja pa se najveći znanstveni ‘output’ na ovome projektu očekuje u sljedeće dvije godine. Ovaj projekt podloga je i za zajedničku publikaciju sa Svjetskom turističkom organizacijom (UNWTO) koja će biti publicirana početkom 2016. godine. Uz to je još pet istraživača sudjelovalo na projektima kojima su voditelji drugi znanstveni instituti. Rezultati istraživanja provedenih za navedene projekte bili su temelj za izradu velikog broja znanstvenih radova naših istraživača. U nastavku se daje opis projekata (voditelj, naziv projekta, ciljevi, rezultati i razdoblje trajanja projekta) koji su se odvijali tijekom 2015. godine.

**ZNANSTVENI PROJEKT:
TRANS-TURIZAM – INTEGRATIVNI PRISTUP PROUČAVANJU
TRANSFORMATIVNE ULOGE TURIZMA U 21. STOLJEĆU
www.transtourism.com**

Projekt financira Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ) projekt br. 6164 u trajanju od 4 godine – do 08/2018. Nositelj projekta je Institut za turizam, a provode ga članovi projektnog tima koji se sastoji od znanstvenika Instituta za turizam (8 sveukupno) i Instituta za razvoj i međunarodne odnose (dr. sc. Daniela Jelinčić). Voditeljica projekta je dr. sc. Renata Tomljenović iz Instituta za turizam.

Cilj i kratki sadržaj projekta:

Glavni cilj projekta je proučiti potencijalno transformativnu ulogu turizma u stvaranju odgovornijeg ekonomsko-društvenog sustava te razviti modele turističke prakse koji će potencirati takvu njegovu ulogu. Ovaj projekt počiva na osnovnoj premisi da turizam, kao velika ekonomska i društvena snaga, može dati značajan doprinos viziji održivog svijeta, viziji koja uključuje osobno blagostanje, društvenu pravednost i brigu o okolišu i koja je ugrađena u viziju Europe 2020. za stvaranje pravednijeg i inkluzivnijeg društva i bolju kvalitetu života svih građana.

Voditelj projekta:

dr. sc. Renata Tomljenović

Suradnici:

dr. sc. Irena Ateljević

Zrinka Marušić, dipl. ing. mat., univ. spec. oec.

mr. sc. Neda Telišman-Košuta

dr. sc. Snježana Boranić Živoder

dr. sc. Neven Ivandić

Ivan Sever, univ.spec.oec.

dr. sc. Sanda Čorak

dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić (vanjski suradnik)

Rezultati:

Provedene su sve projektne aktivnosti planirane za prvu godinu projekta – postavljen teoretski i metodološki okvir, funkcionalna definicija transformativnog turizma, provedeno je mapiranje i intervjuiranje potencijalno transformativnih turističkih poduzetnika te istraživanje putovanja kulturnih kreativaca koji se smatraju predvodnicima transformativnih pokreta. Ove su aktivnosti rezultirale sa 7 istraživačkih izvještaja (working papers), 2 članka predana na recenziju (1 pred objavu), prezentacijom na konferenciji u Opatiji - Critical turn studies, suradnjom s UNWTO i Annom Pollock (Conscious Travel Movement), te nizom diseminacijskih aktivnosti (javna prezentacija, nastupi na HRT emisijama Društvena mreža i Damin Gambit; prezentacijom studentima/profesorima sa Sveučilišta Georgia). Informacije o projektu te aktivnosti unutar projekta nalaze se na web-stranici projekta: www.transtourism.com

**ZNANSTVENI PROJEKT:
ROOMS TO VET**

– Upskilling and Professionalisation of private tourism accommodation services

Voditelj projekta:

dr. sc. Renata Tomljenović

Suradnici:

dr. sc. Damir Krešić

Zrinka Marušić, dipl. ing. mat., univ. spec. oec.

Projekt je financiran iz europskog fonda ERASMUS+, a provodi ga konzorcij od devet partnera iz 5 zemalja pod vodstvom Instituta za turizam u trajanju od 2015. do 2017. godine.

Cilj i kratki sadržaj projekta:

Cilj ovog projekta je unaprijediti poslovanje privatnih iznajmljivača u turizmu i ugostiteljstvu kako bi se uspješno prilagodili novonastalim promjenama u potražnji te, osobito, kapitalizirali na rastućem segmentu kulturnih kreativaca (vidi projekt TRANSTOURISM) i njihovoj potražnji za smislenim, autentičnim iskustvima tijekom putovanja koje mali, privatni iznajmljivači mogu pružiti. Privatni iznajmljivači čine značajni dio smještajne ponude u zemljama europskog Sredozemlja, no marginalizirani su u turističkim razvojnim politikama, organizacijski su fragmentirani te s poteškoćama uspostavljaju lanac distribucije. U tom kontekstu, cilj je povećati konkurentnost turističkog sektora kroz povećanje razine znanja i vještina te profesionalizaciju turističke usluge koju nude privatni iznajmljivači. Specifični ciljevi projekta su osigurati pristup privatnim iznajmljivačima neophodnim znanjima i vještinama za planiranje njihovog poslovanja te prilagođavanje tržišnim izazovima i trendovima; asistirati u profesionalizaciji njihovog poslovanja i diverzifikaciji proizvoda i usluga te podići razinu svijesti o vrijednosti i načinu umrežavanja s relevantnim dionicima.

Rezultati:

Projekt se počeo provoditi od rujna 2015. godine, a njegova realizacija osmišljena je kroz sedam tzv. intelektualnih rezultata. U prvoj godini provođenja projekta naglasak je na postavljanju kvalitetnih teoretskih temelja projekta, a to se postiže kroz istraživanje sličnih praksi u međunarodnom kontekstu, istraživanju potreba za vještinama, znanjima i kompetencijama kvalitativnim pristupom, metodom dubinskih intervjua s dionicima na svim razinama, komparativnom analizom po zemljama te definiranjem inovativnog, modularnog kurikuluma.

LISTA ISTRAŽIVAČA INSTITUTA ZA TURIZAM I NJIHOVO SUDJELOVANJE NA ZNANSTVENIM PROJEKTIMA DRUGIH INSTITUCIJA

Istraživač i funkcija na projektu	Naziv projekta i institucije voditelja	Razdoblje trajanja projekta
Zrinka Marušić, dipl. ing. mat., univ. spec. oec./ suradnik na projektu	<ul style="list-style-type: none"> Istraživački projekt HRZZ: STRENGTHS (br. 9402) - Statističko modeliranje odgovora na krizu i ekonomskog rasta zemalja Zapadnog Balkana; voditeljica: prof. dr. sc. Ksenija Dumičić, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet; http://www.hrzz.hr/default.aspx?id=78&pid=9402 	1.9.2014 - 31.8.2018
dr. sc. Damir Krešić/ suradnik na projektu	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavni istraživački projekt: Brendiranje turističke destinacije: Analiza uspješnosti brenda u kontekstu procesa brendiranja destinacije; voditelj projekta je Doc.dr.sc. Josip Mikulić, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet 	01.07.2015. - 30.06.2018.
Katarina Miličević, MBA/ suradnik na projektu	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavni istraživački projekt: Brendiranje turističke destinacije: Analiza uspješnosti brenda u kontekstu procesa brendiranja destinacije; voditelj projekta je doc. dr. sc. Josip Mikulić, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet 	01.07.2015. - 30.06.2018.
dr. sc. Jasenka Kranjčević/ vanjski suradnik	<ul style="list-style-type: none"> Heritage Urbanism - Urban and Spatial Planning Models for Revival and Enhancement of Cultural Heritage/ Urbanizam nasljeđa – urbanistički i prostorni modeli za oživljavanje i unaprjeđenje kulturnog nasljeđa; Hrvatska zaklada za znanost, s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu; http://www.arhitekt.unizg.hr/znanost/HERU/default.aspx 	2014. - 2018.
dr. sc. Hrvoje Carić/ suradnik na projektu	<ul style="list-style-type: none"> ACCTA – Procjena nosivog kapaciteta turista u zaštićenim područjima. Analiza pritisaka na okoliš uzrokovanim posjetiteljima. Uspostava socio-ekonomskih pokazatelja za NP Krka i PP Telašćica; Institut 'Ruđer Bošković' u Zagrebu; www.irb.hr/Istrazivanja/Projekti/ACCTA-Assessment-of-Carrying-Capacity-for-Tourist-in-Nature-Protected-Areas 	2014. - 2017.
dr. sc. Hrvoje Carić/ zamjenski član	<ul style="list-style-type: none"> European Cooperation in Science and Technology ISCH COST Action IS1204 "Tourism, Wellbeing and Ecosystem Services". Aktivnosti: analize primjene koncepta usluga ekosustava sa razine institucionalne apsorpcije; University of Exter i Institut Ivo Pilar, UK; http://www.tobewell.eu/ 	2012. - 2016.
dr. sc. Hrvoje Carić/ član Upravnog odbora projekta	<ul style="list-style-type: none"> European Cooperation in Science and Technology ISCH COST Action IS1403 "Oceans Past Platform". Aktivnosti: Razvijanje pokazatelja za upravljanje morem i obalom"; Trinity College Dublin, Irska; http://www.tcd.ie/history/opp/ 	2014. - 2018.

3 ZNANSTVENI RADovi

Objavljivanje znanstvenih radova i sudjelovanje u drugim znanstvenim aktivnostima primarna je zadaća Instituta i njome se ostvaruje jedan od strateških ciljeva, a to je **stvaranje istraživačke jezgre međunarodne prepoznatljivosti**. U posljednje tri godine ostvaruje se značajan porast svih znanstvenih aktivnosti, a to je osobito vidljivo u ukupnom broju i kvaliteti objavljenih znanstvenih radova. Tijekom 2015. istraživači IT-a objavili su 39 znanstvenih radova koji se svrstavaju u A1 i A2 kategorije radova, te 9 znanstvenih sažetaka i stručnih radova. Veliki broj radova (16) objavljen je u međunarodnim časopisima koji su indeksirani u bazama WoS (13 radova) i Scopus (8). U tijeku godine obranjene su i dvije doktorske disertacije: Marković Izidora: "Problemi i mogućnosti održivoga upravljanja zaštićenim prirodnim područjima: primjer Nacionalnoga parka Plitvička jezera" na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i Ksenija Tokić: "Uloga knjižnica u hrvatskom turizmu" na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Izbor u više znanstveno zvanje ostvarila su tri istraživača.

Uz sudjelovanje na međunarodnim skupovima, održano je 14 prezentacija na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Iako citiranost radova koji su objavljeni u tijeku prethodne godine nije odgovarajući pokazatelj, s povećanim brojem radova i citiranost u bazama WoS i Scopus se povećava. U 2015. godini nastavljene su i druge znanstvene aktivnosti – sudjelovanje u uredničkim odborima domaćih i međunarodnih znanstvenih časopisa, izrada recenzija znanstvenih radova i sudjelovanje u organizaciji konferencija. Većina istraživača sudjelovala je i u obrazovnim aktivnostima u svojstvu pozvanog predavača ili redovnog predavača određenog kolegija u okviru nastave na visokim učilištima.

U nastavku se daju bibliografski podaci za objavljene znanstvene i druge radove sa sažetcima na jezicima na kojima su radovi i objavljeni kao i podaci o drugim znanstvenim i obrazovnim aktivnostima istraživača Instituta za turizam u 2015. godini.

ZNANSTVENI A1 I A2 RADovi

Boranić Živoder, S., Ateljević, I. i Čorak, S. (2015). Conscious travel and critical social theory meets destination marketing and management studies: Lessons learned from Croatia. *Journal of Destination Marketing & Management*, 4, 68-77.

Sažetak: When one dives into the questions of imag(in)ing place and reputation, destination marketing, management and branding, two key clear trajectories of the relevant literature appear to prevail. One is underpinned by critical social theory in order to deconstruct political processes of power behind the formation of place identities, while the other sits on the (post)positivist platform to discuss business issues of destination competitiveness. And the two rarely meet, existing in their respective paradigmatic and ideological bubbles, each expressed in separate vocabularies. Moreover, their scientific division extends beyond academic outlets of journals and education programs. The former hardly ever speaks to the business community for the reasons of its often abstract and/or radical criticality while the latter is rarely aware of its deep "enchantment" within the apparent "neutrality" of discursive market philosophy. In the current context of the alarming state of the world affairs that screams for change in our business practices, this paper will discuss the urgency of the need to bring these two views together. We do this by providing three forms of disclosure: (1) an overview of the two literature camps through a juxtaposition of their specific lexicon and concerns; (2) an insight into the emerging notion of transformative and conscious tourism that demands a "revolution" in our destination marketing and management thinking; and (3) a cumulative, ethnographic, and multi-authored account of authors' field experiences with destination marketing and management practice in Croatia.

Boranić Živoder, S. i Čorak, S. (2015). Importance of sport and recreation activities for tourism development: The case of Croatia. U: R. Melo (ur.), *Sport Tourism: New Challenges in a Globalized World. Proceedings of the Sport Tourism Conference 2014* (str. 218-227). Coimbra, Portugal: Coimbra Collage of Education.

Sažetak: Trends in global tourism demand show an ever growing interest of tourists in various aspects of a destination to make their vacation as complete as possible. The sun and sea based tourism that Croatia was developing for years is no longer sufficient to attract potential visitors, and especially not to address two of the biggest tourism problems - strong seasonality and concentration of tourism industry on the coast. Given its large natural resources, the tradition of developing different sport activities and an already established image as a country of sports, Croatia can expect significant development of tourism products based on sports and recreation activities. This was shown by research carried out for the needs of drafting the Tourism Development Strategy of the Republic of Croatia until 2020 which has shown market potentials of such products in tourism regions as well as activities to be implemented so that all such products can be actively offered to the market. The season for sport and recreation products is almost year-round and many areas already dispose of adequate infrastructure. This paper examines the possibilities for the development of sport and recreation tourism products in Croatia.

Boranić Živoder, S., Čorak, S. i Sever, I. (2015). Loyal vs. first-time tourists – challenges for destination management. U: J. Pesonen i R. Komppula (ur.), *ATMC 2015 - Tourism engagement: co-creating well-being. Proceedings of the 6th Advances in Tourism Marketing Conference* (str. 340-343). Joensuu, Finska.

Sažetak: Many different supply aspects have an effect on the experience of visiting a destination. Some of these are partly inherited, such as natural and cultural resources, but some of them primarily depend on the quality of destination management. Although many definitions of destination management exist, the UNWTO (2007) defines destination management as "a planned and coordinated activity of a large number of stakeholders in the public and private sectors with the aim of improving the quality of life and visitors' experiences in a destination." Collecting data on travel characteristics of the tourists such as the number of visits are extremely important and can significantly contribute to the quality of marketing and management activities. This paper aims to investigate difference between 'first time' visitors to those who visited Croatia 'several times' (6 visits and more). It examines the differences with respect to the motives of arrival, length of stay, activities in the area, consumption, satisfaction, intention to return and expenditures, and gives some insight into the destination management tasks.

Carić, H. (2015). Challenges and prospects of valuation e cruise ship pollution case. *Journal of Cleaner Production*, 89, 1-12.

Sažetak: Negative externalities and natural resource valuations play an important role in the debate and analysis of sustainable development. However, as yet, they have not been included extensively in tourism research or planning. As a result limited progress has been made to improve environmental management and address resource management challenges. This paper seeks to stimulate the discussion over the advantages, disadvantages, failures and successes of selected economic and development discourses. Valuation methodologies are discussed and placed within a pollution valuation impact model to identify opportunities to assess the impact of pollution and the value of natural capital in the tourism context. Cruise tourism is used to demonstrate the model due to its rapid growth and the potential for intense pollution outputs. It is considered in the context of a developing and transition state, one which sees tourism as a panacea to the problem of accessing international currency. By employing cross disciplinary research and applying valuation logic the paper aims to contribute to the decision making process in tourism.

Sindik, J. i Čorak, S. (2015). Engaging women in sports in Croatia considered from the aspects of sport achievement and activity status. U: S. Pantelić (ur.), *Book of Proceedings XVIII International Scientific Conference FIS Communications 2015* (str. 307-312). Niš, Srbija: Faculty of sport and physical education, University of Niš.

Sažetak: This study aimed to investigate relevant factors about engagement of women in certain sports, with a purpose to retain women in sports in general. Final goal was to determine the differences in revealed latent dimensions of these relevant factors, in relation to medals won on state and international championships and sport activity status. The correlations between the dimensions of these relevant factors with number of children, work experience, age and period spent in sport are found. A total of 342 female athletes from several sports (judo, badminton, gymnastics bowling, acrobatic rock'n roll, handball, sport fishing, Association of the deaf athletes, archery, chess and basketball) were examined by specially composed the survey. The results showed that the only difference between more successful and less successful female athletes is found in environmental barriers, where higher scores have those who achieved medals on state championships. Only difference between still active and non-active athletes is found in obligation barriers (higher results for retired athletes). Small number of statistically significant differences and correlations can be explained in terms that all women athletes share similar problems.

Horak, S. (2015). Nautički turizam na slatkim vodama. U: T. Luković (ur.), *Nautički turizam Hrvatske* (str. 275-278). Split: Redak.

Sažetak: U poglavlju se navode i opisuju osnovne odrednice ponude nautičkog turizma na slatkim vodama u Hrvatskoj. Analiziraju se faktori uspjeha riječnih krstarenja, prije svega infrastruktura pristaništa. Navode se različiti oblici putničkih terminala kao i opremljenost pristaništa. Daju se primjeri pristaništa u Hrvatskoj, Austriji i Njemačkoj. Daje se i osvrt na jahting turizam na Dunavu.

Horak, S. (2015). Potražnja u jahting turizmu u Hrvatskoj. U: T. Luković (ur.), *Nautički turizam Hrvatske* (str. 283-297). Split: Redak.

Sažetak: U radu se prikazuje veličina potražnje u jahting turizmu u Hrvatskoj mjerena brojem plovila u lukama nautičkog turizma u razdoblju od 2001. do 2013. godine te struktura broja plovila prema duljini i vrsti plovila (motorna plovila i jedrilice). Slijedi prikaz obilježja potražnje turista na tim plovilima (jahtaša), uključujući njihov sociodemografski profil, obilježja plovidbe, izdatke te zadovoljstvo ponudom u Hrvatskoj. S obzirom na specifičnost čartera kao važnog dijela jahting turizma, posebno se analizira i potražnja u čarteru odnosno broj i obilježja čarteraša – nautičara jahtaša u čarteru.

Ivandić, N. (2015). Gibrat's Law and the impact of ownership: a case study of Croatia's hotel industry. *Tourism economics*, 21, 105-120.

Sažetak: This paper tests the hypothesis that in conditions of economic transition Gibrat's Law of proportionate growth holds, regardless of the type of firm ownership. The hypothesis is tested on a population of Croatian hotel companies, divided into three ownership type groups, operating continuously from 1998 to 2008. The developed dynamic multiple linear regression model of Croatian hotel firms evaluated by the two step Arellano–Bond estimator is used as a basis for analysis. Estimation of model parameters suggests that the dynamics of firms in transition conditions are not just a reflection of random effects, but are also affected by size and ownership factors. The results show that smaller companies grow more rapidly than larger ones and that growth varies depending on firm ownership, with slower growth in state-owned firms.

Ivandić, N., Kunst, I. i Telišman-Košuta, N. (2015). Planiranje razvoja zdravstveno-turističkih destinacija: Primjer Kvarnera. U: M. Črnjar (ur.), *Prvih 30... Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije* (str. 417-430). Rijeka: Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije.

Sažetak: Razvoj zdravstvenog turizma jedan od prioritarnih pravaca razvoja turizma u Hrvatskoj, a osobito na prostoru Primorsko-goranske županije. Polazeći od činjenice da turistički razvoj na Kvarneru danas odstupa od željene razvojne vizije, članak je posvećen definiranju

metodološkog okvira koji bi trebao omogućiti uspješno, dugoročno održivo, planiranje i upravljanje razvojem Kvarnera kao međunarodno prepoznate zdravstveno-turističke destinacije. Model počiva na kriterijima očuvanja/podizanja destinacijske konkurentnosti, potrebi uravnoteženog i dugoročno održivog destinacijskog razvoja kao i na razumijevanju ključnih činitelja uspjeha na zdravstveno turističkom tržišta.

Ivandić, N., Kunst, I. i Telišman-Košuta, N. Konkurentnost hrvatskog turizma: stanje, odrednice i aktivnosti unapređenja. U: V. Kandžija (ur.), *Razvoj gospodarske konkurentnosti Republike Hrvatske kao članice EU* (str. 71-87). Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.

Sažetak: Cilj ovog rada je sagledavanje problematike konkurentnosti Hrvatske kao turističke destinacije. Posebna se pažnja posvećuje detaljnijoj analizi tržišne pozicije hrvatskog turističkog proizvoda u relevantnom okruženju, ali i indikaciji dostignute razine turističke konkurentnosti Hrvatske u kontekstu vođenja turističke politike. Analiza je pokazala da održivi rast konkurentnosti hrvatskog turističkog proizvoda, uz očekivani rast kapaciteta/kvalitete obiteljskog smještaja, ovisi kako o dinamiziranju izgradnje tržišno spremne hotelske ponude tako i o unapređenju kvalitete tržišne komunikacije te sustavnom podizanju kvalitete/dostupnosti ne-turističke infra i suprastrukture.

Horvat, R. i Kos, G. i Ševrović, M. (2015). **Traffic flow modelling on the road network in the cities.** *Tehnički vjesnik: znanstveno-stručni časopis tehničkih fakulteta Sveučilišta u Osijeku*, 22, 475-486.

Sažetak: Planning of road transport infrastructure is a complex process. One of the major issues is determining the design elements of road infrastructure (road type and number of traffic lanes, cross-sectional profile, etc.). When designing roads, parameters from the international literature are used, containing values derived empirically from local data on traffic flow (mostly from northern American cities). The goal of this paper was to explore traffic flows for the purpose of developing a model that will enable scientifically exact description of traffic flows in urban areas of Central Europe. Study of basic parameters of traffic flow included the selection of road location, survey time, traffic survey, analysis of video recordings, as well as statistical analysis and calculation of basic parameters of traffic flow. Added value of this research is demonstrated through the method of collecting and analysing the data for each lane (or roadway) separately in order to detect the difference in the values of the basic parameters of traffic flows. The research was conducted on various urban roads and in various traffic conditions and in this way the basic parameters of traffic flow were obtained. These parameters were used to develop diagrams of relations between speed, traffic density and volume, resulting in cumulative functions of traffic flow parameters for the entire urban traffic network. This made it possible to develop new equations enabling theoretical determination of flow volume, speed and density for a given road. Methods established in this work and the results of the research present a useful and applicable tool for benchmarking road capacity and finding relevant coefficients significant for dimensioning the road cross-sections in urban areas, but also on all other categories of roads.

Kos, G., Milojević, D. i Feletar, P. (2015). Valorizacija i razvitak cestovnog prometnog sustava Grada Preloga. *Donjomeđimurski zbornik*, II(2), 55-69.

Sažetak: Grad Prelog nalazi se u Međimurskoj županiji u Donjem Međimurju, istočno od Grada Čakovca, neposredno uz autocestu A-4 Goričan-Zagreb, željezničku prugu M-501 Čakovec-Budimpešta. Povoljan prometni položaj omogućava gospodarstvu Grada Preloga povoljnu robnu razmjenu s ostalim dijelovima Republike Hrvatske i Srednje Europe. Uz ove povoljnosti, postoji i mnoštvo prometnih problema od kojih je najvažniji prisutnost tranzitnog prometa kroz središte Grada državnom cestom D-20. Prosječni godišnji dnevni promet koji prolazi cijelom duljinom središta grada veći je od 8.000 vozila a još veća negativnost je prisutnost velikog udjela teškog teretnog prometa u nehomogenom prometnom tranzitnom toku. U radu su prikazane smjernice za razvitak kapitalne prometne mreže Grada Preloga.

U prvi prioritet postavljena je Sjeverna obilaznica Grada za koju je izrađen glavni projekt. U drugi prioritet uvrštena je izgradnja istočne obilaznice, kao ceste koja će olakšati promet istočnoj gospodarskoj zoni. Treći prioritet je izgradnja kvalitetnih raskrižja na lokalnoj cesti uz HE Dubrava i njeno opremanje zaštitnim ogradama. U daljnjoj budućnosti vjerojatno će se stvoriti i potreba izgradnje zapadne obilaznice, nakon aktivacije zemljišta u gospodarske i stambene svrhe. Također, u radu su date preporuke za povećanje propusne moći cestovne mreže, povećanje sigurnosti prometa te za uređenje strogog središta grada i izgradnju novog središnjeg gradskog trga.

Kos, G., Milojević, D. i Feletar, P. (2015). Valorizacija cestovnog prometa Grada Slatine s prijedlozima unapređenja. Podravina, 28, 33-48.

Sažetak: Grad Slatina nalazi se u Virovitičko-podravskoj županiji, na sjeveru u blizini granice s Republikom Mađarskom. Kroz Grad prolazi koridor državne ceste D-2 i regionalna pruga Varaždin-Osijek. U radu je analiziran cestovni prometni sustav Grada Slatine, a posebna je pažnja pridana analizi prometnih nesreća kroz georeferenciranu bazu podataka kroz četiri godine od 2010. do 2013. godine. Temeljem poznatih troškova prometnih nesreća uslijed smrtno stradanih i ozlijeđenih osoba te materijalne štete napravljena je i monetizacija troškova prometnih nezgoda za Grad Slatinu. Iz rezultata primijenjene metodologiji vidljivi su enormi troškovi radi posljedica prometnih nezgoda. Upravo su sanacije opasnih mjesta u Gradu Slatini dobra prilika za iznimno rentabilne investicije. Nadalje, napravljena je lista prioriteta za sanaciju opasnih mjesta, a date su i preporuke o mjerama koje se trebaju provesti u cilju podizanja razine sigurnosti u Gradu. Osim toga, u radu su prikazane smjernice za daljnji razvitak cestovne infrastrukture u Gradu Slatini.

Ševrović, M., Brčić, D. i Kos, G. (2015). Transportation Costs and Subsidy Distribution Model for Urban and Suburban Public Passenger Transport. Promet - Traffic & Transportation, 27(1), 23-33.

Sažetak: Public transport (PT) subsidy provides the means to impose the optimal combination of fare and Level of Service (LoS) offered to passengers. In regions where one PT operator services multiple local communities on multiple lines it becomes hard to uniformly link the actual cost of a line and thus the LoS offered, to a particular local community. This leads to possible disproportions in the overall subsidy distribution that can result in being unfair to some local communities, mainly the ones that are sparsely populated or geographically isolated. In order to extricate this problem the appropriate level of PT subsidisation according to the average values in the European cities was investigated and the current subsidy policies in Croatia were investigated. Based on this research and the hypothesis that the offered LoS must be reflected in the subsidy amount a new subsidy distribution model was established that involves a series of analytical procedures and processes. This model introduces several factors used for the calculation of the actual share in costs. Thus, the amount of subsidies for individual lines in a region can be determined based on the actual service offered to the local community. The proposed model has been tested and successfully implemented in the Dubrovnik-Neretva County in the Republic of Croatia.

Mandžuka, S., Huzjan, B. i Kos, G. (2015). Cooperative Highway Traffic Safety Management Systems. U: V. Mladenov (ur.), Recent Advances in Systems: proceedings of 19th International Conference on Systems (str. 661-666). Zakynthos Island, Greece: Recent Advances in Electrical Engineering Series.

Sažetak: Road safety represents the interaction between a man, a road and a vehicle. By affecting on each factor, safety status on the roads can be improved. The research problem in this paper is the elaboration of the real-time cooperative approach to highway traffic safety management. The objective of this study was to analytically determine the process of accident occurrence on the motorways, by analyzing the factors of impact of man, vehicle and the road. Based on the risk analysis, a cooperative model to reduce the crash potential on motorways was made.

Mikulić, J., Kožić, I. i Krešić, D. (2015). **Weighting indicators of tourism sustainability: A critical note.** *Ecological indicators*, 48, 312-314.

Sažetak: Indicator weighting is an important issue in the measurement of tourism sustainability. Its importance derives from the fact that weights can have a significant effect on the rankings of analyzed regions and subsequent policymaking. This is because relative indicator weights may significantly differ depending on the chosen weighting procedure. Relevant studies have however not paid particular attention to this issue so far, which is a gap this note aims to fill. An illustrative comparison of indicator weights from available studies further indicates potentially serious problems with some commonly used weighting procedures.

Tica, J. i Kožić, I. (2015). **Forecasting Croatian inbound tourism demand.** *Economic Research*, 28(1), 1046-1062.

Sažetak: The aim of this paper is to present a forecasting model for the overnight stays of foreign tourists in Croatia. Tourism is one of the most important parts of the Croatian economy. It is particularly important in the context of the services sector. Regular and significant surpluses and the consumption of foreign guests are an important element of budget revenues, especially VAT. The ability to forecast the development of inbound tourism demand in a timely manner is crucial for both business decisions and policy-making. We combine the Granger causality test for identifying leading indicators with a grid search of the weights used to construct a composite indicator. An endogenous grid search for data driven weights was employed to minimise the mean absolute percentage error (MAPE) of the out-of-sample forecast. In total, we carried out 7.7 billion out-of-sample regressions in order to find the optimal combination of leading indicator weights. Results indicate that only four out of the 12 identified leading indicators are relevant in explaining variations in inbound tourism demand. The most important leading indicators are: real GDP and imports in Poland and gross wages in the Czech Republic and Slovakia.

Kožić, I., Krešić, D. i Mikulić, J. (2015). **The contribution of tourism to socio-economic development: Myth or reality?** U: N. Čavlek i B. Krce-Miočić (ur.), *Proceedings of the International Conference Myths of Tourism* (str. 35-49). Zadar: Department of Tourism and Communication Studies, University of Zadar.

Sažetak: Tourism is commonly considered to be a facilitator of socio-economic development, especially in less-developed countries (LDC's) and peripheral and/or rural areas. Tourism development is also proclaimed to be an important pillar for achieving UN Millennium Development goals—i.e. poverty, hunger, gender inequalities and environmental degradation can be alleviated through sustainable development of tourism. Conversely, however, tourism development is also said to cause social, environmental and cultural degradation. Accordingly, while there is no doubt that tourism development can have a significant impact on communities, the real nature of its role and impact is questionable. The aim of this paper is to examine this particular issue by analyzing the relationship between the relative size of tourism, measured by the tourism satellite account (TSA) approach, and the degree of socio-economic development, measured by the human development index (HDI). Moreover, the paper also tries to investigate whether socio-economic development is driven by tourism development, or is it the other way round? To shed light on these relationships and the direction of possible influence, this study uses correlation analysis and Granger causality testing. The results of this study seriously call into question the validity of common belief that tourism can be a strong initiator of socio-economic development in less developed countries.

Kranjčević, J. i Kos, M. (2015). **Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu.** Zagreb, Rijeka: Institut za turizam; Državni arhiv, Rijeka; Veleposlanstvo Republike Češke.

Sažetak: Tema ovog rada je turistička arhitektura – hoteli, vile i kupališta - koju su projektirali češki arhitekti na hrvatskoj obali Jadrana krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Cilj istraživanja bio je utvrditi koji su češki arhitekti djelovali na početku razvoja turizma u Hrvatskoj i koje su turističke građevine projektirali. Evidentiranjem arhitekata, projekata i lokacija željelo se

doprinijeti rasvjetljavanju doprinosa čeških arhitekata na oblikovanje jadranskog prostora Hrvatske.

Kranjčević, J. (2015). Josef Stradner - promicatelj turizma na hrvatskom Jadranu. *Godišnjak Njemačke narodnosne zajednice*, 22, 237-248.

Sažetak: Kroz prikaz i analizu stvaralaštva Josefa Stradnera (Graz, 7.VI.1845. – Beč, 11.V.1921.), austrijskog novinara, urednika i izdavača, u radu se valorizira njegovo zalaganje za profesionalizaciju istraživanja u turizmu te promicanje turizma hrvatskog dijela Jadrana. Josef Stradner svakako je nezaobilazna figura prilikom istraživanja povijesti turizma, jer je djelovao u vrijeme samih početaka prodiranja turizma na naš Jadran. Iz njegovih turističkih vodiča moguće je pratiti turističku preobrazbu brojnih naselja na istočnoj obali Jadrana.

Jeschke, H.P. i **Kranjčević, J. (2015). Transformation of the "Iron Curtain" in Europe - a Proposal of a Concept for Evaluation of the Natural and Cultural Heritage of UNESCO list.** U: M. Obad Ščitaroci (ur.), *Cultural heritage - possibilities for spatial and economic development* (str. 442-447). Zagreb: Arhitektonski fakultet, Sveučilište u Zagrebu; HAZU; HRZZ.

Sažetak: The research focuses on tangible and intangible heritage of the Iron Curtain from the Cold War period in Europe. With its abolition, intensive transformation of the significance of the formerly artificially formed space began, as well as losing the memory of human destinies. Initially recognized as the longest protected nature area in Europe, this area contains numerous tangible and intangible heritages from the Cold War period which should provide part of the basis for its revitalization. Due to the international recognition of this heritage, a concept for evaluation needs to be devised for its inscription on the UNESCO list of protected cultural monuments. Since the Iron Curtain also stretched through Croatia, the paper examines whether heritage of that time was recognized and incorporated into the plans for tourism development.

Dumbović Bilušić, B., Jakaša Borić, V. i **Kranjčević, J. (2015). Hotelski sklop otoka Veliki Brijun Urbanističko-arhitektonska geneza. *Prostor: znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam*, 23(50), 354-369.**

Sažetak: Na temelju istraživanja urbanističko-arhitektonske geneze hotelskog sklopa na otoku Veliki Brijun, u istoimenoj uvali, želi se potvrditi hipoteza o planskoj gradnji i o uspostavljenim visokim arhitektonsko-urbanističkim i turističkim dosegima pojedinih razdoblja. Rezultati istraživanja pridonose saznanju o razvoju hotelske arhitektonske misli na prostoru Hrvatske te mogu služiti kao podloga za obnovu hotelskog sklopa. This study investigates the urban and architectural genesis of the hotel complex on the island of Veliki Brijun. It aims to confirm a hypothesis about planned construction and high standards of excellence achieved in architecture, urbanism and tourism in some periods. It contributes to new insights into hotel architecture in Croatia and can be used as a basis for the renovation of the hotel complex.

Kranjčević, J. (2015). Transformation of Space for Tourism between Desire and Reality. U: N. Čavlek i B. Krce-Miočić (ur.), *Proceedings of the International Conference Myths of Tourism* (str. 199-213). Zadar: Department of Tourism and Communication Studies, University of Zadar.

Sažetak: Tourism and space have to date been rather well discussed, however very little discussion has taken place within systematic scientific research such as, for example, within a research on the impact of tourism on space. Even at first glance the overview of the relationship between space and tourism shows that their relationship is very complex, especially if the economic, legal, social, cultural and political impact is taken into account. Tourism takes place in space, and preserved, highly-valuable space is a strategic resource of Croatian tourism. The space designated and used for tourism should be beautiful and attractive, this referring both to man-made and natural spaces. An important component of space and architecture in the tourism offer is the part related to shaping, i.e., the so-called aesthetic component of space.

Kranjčević, J. (2015). Since when is Sport a Tourist draw: the case of Croatia. U: R. Melo (ur.), *Sport Tourism: New Challenges in a Globalized World. Proceedings of the Sport Tourism Conference 2014* (str. 143-149). Coimbra, Portugal: Coimbra Collage of Education.

Sažetak: By researching the types of sports represented in the Mediterranean part of Croatia, this paper aimed to find out since when, how much and which sport was a tourist draw at the beginning of tourism development. The research also included sports facilities used for tourism purposes. The aim was to determine how much sports and recreational activities influenced the development of tourism as well as how much tourism impacted the development of sport in the late 19th and early 20th centuries. The research is based on data collected from books, tourism and sports magazines, tourist guides, catalogues, sports posters and old postcards. The conclusion reveals how much of a draw for tourism sport was and what the interrelationship between sport, tourism and sport facilities was.

Kranjčević, J. (2015). Utjecaj prostornog planiranja na razvoj turizma. U: M. Črnjar (ur.), *Prvih 30... Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije* (str. 399-406). Rijeka: Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije.

Sažetak: Iskustva u Hrvatskoj pokazuju da prostorno planiranje može imati pozitivan utjecaj na razvoj turizma, pogotovo ako su prethodno jasno i sveobuhvatno definirani njihovi međusobni odnosi. Nakon promjene društveno-ekonomskog i političkog sustava 90-tih godina prošlog stoljeća, promijenjeni su odnosi između prostornog i turističkog planiranja. Stoga se u radu ukazuje na nužnost preispitivanja postojećih odnosa između prostornog i turističkog planiranja. Osim što se u radu ističe važnost prostornog planiranja za razvoj turizma, također se daje i osvrt na tradiciju prostornog planiranja turizma u Primorsko-goranskoj županiji.

Kranjčević, J. i Marinović Golubić, M. (2014). Prostor kao element ruralne rekonstrukcije. U: M. Štambuk i L. Šikić-Mičanović, (ur.), *Ruralna općina: sutra. Društvena re/konstrukcija na ruralnom teritoriju* (str. 85-98). Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.

Sažetak: U radu se na temelju analize prostornih planova trideset i dvije hrvatske ruralne općine raspravlja o obrascima korištenja ruralnog prostora. Stoga se perspektiva ruralnog prostora razmatra u sklopu regija i lokalnih potencijala u trajnom i suradničkom procesu koji uključuje razne aktere i dionike. Pri tome je dat naglasak na očuvanje specifičnog – lokalnog prostornog identiteta..

Kranjčević J. (2014). Dalmatinski arhitekti u zbjegu u Egiptu 1944. - 1946. Kulturna baština: časopis za pitanja prošlosti splitskoga područja, 40, 211-224.

Sažetak: U radu se istražuje koji su dalmatinski arhitekti sudjelovali u zbjegu u Egipat 1944.-1946. te koji je njihov doprinos u organizaciji privremenih naselja: El Shatt, El Khatadba i Tolumbat. Na temelju njihovih ostvarenja i djelovanja u zbjegu željelo se utvrditi kojoj vrsti urbanističkog nasljeđa pripadaju privremena naselja u Egiptu i kakav je njihov status, obzirom da se nalaze na teritoriju druge države. Istraživanje je rađeno temeljem uvida u biografije pojedinih arhitekata te njihove ostavštine.

Krasić, D. i Novačko, L. (2015). The Impact of Public Transport Network Accessibility on Trip Generation Model. *Promet - Traffic & Transportation, 27(2)*, 165-172.

Sažetak: The most commonly used model in transport planning is the four-step model of transport demand. Although a number of improvements have been made to this model over the past six decades of use, its main weakness remains that the characteristics of the transport network are not included in the sub-model of trip generation. In the research presented in this paper the authors investigated the possibility of improving this key model. Based on the results of correlation and regression analysis it has been proven that the public transport network accessibility significantly affects the total number of generated trips. This opens up new possibilities for improving this model as well as the process of transport planning.

Mikulić, J., Krešić, D., Miličević, K., Šerić, M. i Ćurković, B. (2015). **Destination Attractiveness Drivers among Urban Hostel Tourists: An Analysis of Frustrators and Delighters.** *International Journal of Tourism Research*, 1-8.

Sažetak: This study is based on data from 679 tourists staying at hostel accommodation facilities in Zagreb, a propulsive city-break destination in Central Europe. Besides providing insight into socio-demographic and behavioral characteristics of hostel tourists, this study uncovers determinant destination attributes influencing their perceptions of destination attractiveness. In particular, impact-asymmetry analysis identified potential sources of delight and frustration among hostel tourists. Since the hostel tourist segment as such is almost completely unconsidered in contemporary tourism research, partly covered only by few studies on youth travelers and backpackers, the results of this case study are valuable to both practitioners and researchers related to the hosteling industry and city DMOs.

Mikulić, J., Krešić, D. i Kožić, I. (2015). **Critical factors of the maritime yachting tourism experience: An impact-asymmetry analysis of principal components.** *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 32(supplement 1), 30-41.

Sažetak: As the first study to explore key drivers of the maritime yachting experience, this study applies principal component analysis (PCA) and impact analysis (IAA) to the context of Croatian nautical tourism. In order to uncover critical factors of the yacht tourism experience, in a first step main experience dimensions are identified using PCA. In a second step, IAA is used on the identified dimensions to explore the possible existence of satisfiers and dissatisfiers—i.e. experience dimensions with a nonlinear impact on the tourist experience. The data used in this article were collected as part of the TOMAS Nautica Yachting study, an institutional survey-based study on attitudes and expenditures of yachtsmen in Croatia. Overall, 2, 171 nautical tourists were interviewed in 25 marinas and eight town ports along the coast and on the islands of Croatia during the 2012 tourism season. The results of this study provide interesting and valuable insight to policy-makers and stakeholders involved in maritime yachting tourism.

Borović, S. i Marković, I. (2015). **Utilization and tourism valorisation of geothermal waters in Croatia.** *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 44, 52-63.

Sažetak: Current situation and trends in geothermal water utilization in Croatia have been analyzed based on data gathering and observations in a period of 16 years with special attention devoted to their use for tourism purposes. Early 2014 geothermal water was utilized at 26 locations (15 springs and 11 deep boreholes) for 10 different purposes. The traditional modalities of use – recreation and balneotherapy - remain dominant. The fluctuations in the number of sites that utilized geothermal water were low and a result of temporary closure of facilities due to the necessary modernization or termination of their work because of non-profitability. The changes in geothermal water utilization during the considered period indicate stagnation in the development of this resource. Geothermal waters contain an energy potential significant for heating and cooling sector on a national scale, and for electricity generation and cascade utilization on local scale. Those could be energy self-sufficient tourism facilities with low environmental footprint, enriched by the attractions that can be provided with innovative geothermal utilization schemes. Given the untapped geothermal potential and the anticipated growth in demand for health and spa tourism, increased use of geothermal waters for this purpose can be expected. In the interest of safeguarding this valuable resource, it is important to plan sustainable utilization during each phase of geothermal site development cycle and fully implement joint management principles to transboundary geothermal aquifers by including neighbouring countries.

Marković, I. i Fuerst-Bjeliš, B. (2015). **Prostorni identitet kao pokretačka snaga razvoja turizma: komparativna analiza regija Bjelovara i Čakovca.** *Hrvatski geografski glasnik*, 77(1), 71-88.

Sažetak: Izraženi prostorni identitet lokalne zajednice znači i veću povezanost i vrijednost pojedinih kulturnih i prirodnih resursa, kao i nematerijalne baštine, koji se tako, kroz pravilno upravljanje i ulaganja, mogu transformirati u značajnu turističku atrakciju. Baština odražava stabilnost razvoja, kontinuiranu naseljenost, tradiciju kulturnog krajobraza i kulture života, te je stoga važan dio tradicijskog identiteta. Kulturna baština je resurs koji također prepoznaju turisti, te može stvoriti vezu između identiteta i percepcije rezidenta i turista. Stoga, prostorni identitet je jedan od najvažnijih nematerijalnih resursa, koji uz pravilnu prezentaciju i promociju ima značajan potencijal u izgradnji jedinstvenih turističkih proizvoda. Cilj istraživanja je identifikacija ispitanika s identitetom regije, te uspostavljanje mogućih veza i utjecaja regionalnog identiteta na održivi razvoj turizma, na primjeru Bjelovara i Čakovca.

Marković, I. i Klarić, Z. (2015). Attitudes of Local Population of Tourism Impacts on Destination Sustainability – Case of Croatia. *Turizam - international scientific journal*, 19(3), 98-110.

Sažetak: Space as a resource is intensively used both by the tourism and the local community. Therefore the state of the tourism development must be measured through time, along with attitudes of local population, to determine the impacts and the pressure that can continue tourism development cause. In the 1990s, tourism became the motor of the development of Croatia, which has resulted in continuous increase of the number of tourist beds. On the other hand population of the Croatia is experiencing the demographic extinction. To explain pressures of the tourism development on the decreasing community, tourism function index was used in comparison with the research of the attitudes of local population considering tourism impacts. The main objective of this paper is to determine the correlation between the increase in the number of tourists and changes in the life of local population, which arises from the tourism activities in destinations, as well as from the ratio of the number of residents and tourists. The attitudes analysis has shown high level of the negative impacts of tourism in seven Adriatic counties, while in continental parts of Croatia tourism is seen as an activity with mostly positive effects. Still tourism has generally positive impact on the destination and is seen as desirable activity, even in areas with relatively high tourism function index. Accordingly, to enhance the positive impacts it is essential to diminish extremely big differences in tourism development between too developed coastal areas and mainly neglected continental part of the country and to reduce seasonality of tourism, through sustainable management and diversification of tourism offer in accordance with spatial disparities.

Marušić, Z. (2015). Izvori podataka o veličini i obilježjima potražnje nautičkog turizma u Hrvatskoj. U: T. Luković (ur.), *Nautički turizam Hrvatske* (str. 280-282). Split: Redak.

Sažetak: U poglavlju se navode i opisuju glavni izvori podataka o veličini i obilježjima potražnje nautičkog turizma u Hrvatskoj. Obuhvaćena su redovita istraživanja Državnog zavoda za statistiku (Nautički turizam - Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma, istraživanje koje dijelom prati i ponudu u nautičkom-jahting turizmu, te Kružna putovanja stranih brodova u Republici Hrvatskoj) i primarna istraživanja stavova i potrošnje turista u nautičkom turizmu (TOMAS Nautika-Jahting 2001., 2004., 2007., 2012., TOMAS Međunarodna brodska kružna putovanja 2006. i Istraživanje stavova i potrošnje posjetitelja s međunarodnih krstarenja Dunavom u Hrvatskoj u 2013. godini, Instituta za turizam za turizam te Istraživanje zadovoljstva i potrošnje putnika na domaćim kružnim putovanjima u 2009., provedeno u suradnji Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Instituta za turizam).

Marušić, Z. (2015). Potražnja na krstarenjima (cruising turizmu) u Hrvatskoj. U: T. Luković (ur.), *Nautički turizam Hrvatske* (str. 298-314). Split: Redak.

Sažetak: U radu se opisuju glavne odrednice potražnje za brodskim krstarenjima u Hrvatskoj, uključujući međunarodna krstarenja na moru i rijekama te krstarenja na moru u domaćem prometu (unutar teritorijalnog mora RH) koje obavljaju manji turistički brodovi pod hrvatskom zastavom. Prikazuje se veličina pojedinog segmenta potražnje (broj brodova i broj putnika) te obilježja putnika, uključujući sociodemografski profil, aktivnosti u posjećenim destinacijama, izdatke te zadovoljstvo ponudom u Hrvatskoj.

Telišman-Košuta, N. i Ivandić, N. (2015). Analysing destination readiness for branding: A case study of Croatia. U: M. Kozak i N. Kozak (ur), *Destination Marketing An international perspective* (str. 88-94). New York: Routledge.

Sažetak: The paper attempts to ascertain the understanding of and views on destination branding within the Croatian tourist board system which, due to its destination marketing and management functions, is key to the implementation of destination branding in practice. While destination branding is generally understood by the interviewed respondents from selected regional and local tourist boards included in the study both in terms of scope and process and is seen as a modern and useful tool in differentiating destinations, thus being a key factor of their competitiveness, the thinking is also characterized by a certain lack of conviction.

Sever I. (2015). Importance-performance analysis: A valid management tool? *Tourism Management*, 48, 43-53.

Sažetak: Importance-performance analysis (IPA) is considered a useful tool in examining customer satisfaction and management strategies. This technique can help tourism stakeholders in diagnosing underlying deficiencies and setting priorities in tourism development. As a result, a more efficient allocation of limited resources could be achieved to improve tourist satisfaction and destination competitiveness. However, some conceptual and methodological issues undermine its performance. This paper discusses the applicability of receiver operating characteristic (ROC) analysis in dealing with these issues. This powerful diagnostic tool could provide the criteria for optimal categorization of elements in IPA framework, while testing its validity and reliability. The proposed method clearly outperformed the standard IPA approaches and set the path for more rigorous IPA studies that should more reliably assist management in the decision-making process.

Tokić K. i Tokić, I. (2015). From Information Literacy toward Information Illiteracy. U: S. Kurbanoglu, J. Boustany, S. Spiranec, E. Grassian, D. Mizrahi i L. Roy (eds), *Information Literacy: Moving Toward Sustainability* (str. 179-188). Springer.

Sažetak: The objective of this paper is to explore the concept of information literacy in relation to the constant changes in technology, communication channels and habits. The findings show that new releases of computer programs (software) and devices (hardware), as well as new models of communication tools and channels, services, professional measurement devices, and techniques have a significant role in creating information illiteracy already information literate people. The findings of this work help to better understand the nature of the information literacy phenomenon in modern society. On the one hand, the causes for the accelerating obsolete of skills are linked to technology development in general. On the other hand, the causes are directly linked with the industrial concept of planned obsolescence. This latter concept has a direct impact on the ever faster obsolescence of skills and information literacy.

Tokić K. (2015). Turizam i kulturni identitet: što mogu knjižnice? U: K. Krolo Žužul, M. Nardelli, I. Salvador i S. Buczkowska (ur.), *Interdisciplinarni skup Očuvanje identiteta malih naroda u Europskoj uniji – pozicija i uloga knjižnica : zbornik radova* (str. 80-91). Split: Gradska knjižnica Marko Marulić.

Sažetak: Turizam je kao interdisciplinarni fenomen izuzetno važan za gospodarstvo i to kako ono svjetsko tako i za hrvatsko. U 2012. godini udio turizma u BDP na globalnoj razini iznosio je 9%, pri čemu je bilježio stalan rast za koji se predviđa da će se nastaviti i u budućnosti. Turizam je usko povezan s procesima globalizacije koji se dijelom negativno odražavaju na lokalne kulturne identitete. Istovremeno, turizam treba lokalnu kulturu jer kulturni identitet destinacije čini turistički proizvod atraktivnijim. U tom smislu uloga knjižnica u razvoju turizma nije dovoljno istražena. A knjižnice u turizmu sudjeluju na više načina: u funkciji neophodne informacijske infrastrukture u znanstvenim istraživanjima turizma, u funkciji kulturnog

središta lokalne zajednice, kroz svoju edukacijsku funkciju, ali i kao turistička atrakcija i to s više aspekata. U turizmu, kao društvenoj pojavi dolazi do međukulturne interakcije između turista i domaćina i mjesta koje se posjećuje, a lokalne knjižnice kao potencijalna mjesta te međukulturne interakcije sudjeluju u definiranju i očuvanju kulturnog identiteta lokalne zajednice ili naroda na globalnoj sceni.

OSTALI ZNANSTVENI I STRUČNI RADOVI

Znanstveni sažeci

Čorak, S. i Boranić Živoder, S. (2015). **Informacijske i komunikacijske tehnologije u funkciji marketinga i menadžmenta turističke destinacije.** U: R. Gjurčić (ur.), *Book of abstracts Jahorinski poslovni dani - turizam u funkciji ekonomskog razvoja* (str. 90-90). Jahorina, BiH: Univerzitet u Istočnom Sarajevu.

Sažetak: Razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija ubrzano mijenja suvremeno društvo u različitim aspektima pa tako ima veliki utjecaj i na turističko tržište. Suvremeni potrošači u turizmu, pod utjecajem brojnih tehnologija, danas imaju niz novih mogućnosti dolaska do informacija, njihova uspoređivanja, kupovanja proizvoda i dijeljenja iskustva. Brze promjene tehnologija pružaju stalno nove mogućnosti za marketing i menadžment u turizmu ali istovremeno pred turističke organizacije stavljaju niz izazova kako i na koji način primijeniti i koristiti te prednosti. Planiranje e-marketing aktivnosti postalo je sastavni dio promišljanja marketinga destinacije u okviru kojeg se planira inoviranje web stranica, implementacija društvenog weba, rad na interaktivnosti, razvoj mobilnih aplikacija i slično. S druge strane, osim korištenja novih mogućnosti za komunikaciju prema turistima nove se tehnologije koriste i prema drugim grupama korisnika važnima za uspjeh destinacijskog menadžmenta pa se tako razvijaju specijalizirane stranice za interni marketing, poslovni segment, medije. Takve su stranice njima prilagođena i sadržajno, i dizajnom i svojom funkcionalnošću. Budući da danas zbog izuzetno brzih promjena ne postoje opća pravila o korištenju novih tehnologija u turizmu važno je s jedne strane istraživati i pratiti navike potrošača, kako i na koji se način informiraju, kako i gdje koriste tehnologije, koliko su im one važne i kakvi su trendovi na ciljnim tržištima. S druge strane, sukladno tim trendovima, važno je procijeniti i primijeniti mogućnosti novih tehnologija te koristiti prednosti koja pružaju za marketing i menadžment destinacije. Na taj način bi se odgovorilo na potrebe tržišta, poticalo na aktivno uključivanje svih dionika u destinaciji s ciljem stvaranja integralne ponude te konačno gradilo poziciju destinacije koja prati i primjenjuje nova znanja. Cilj ovog rada je analizirati trendove u primjeni informacijskih i komunikacijskih tehnologija u funkciji unapređenja marketinga i menadžmenta turističkih destinacija te na primjerima ukazati na koristi njihove primjene. Također će se izabranim primjerima web stranica turističkih destinacija ukazati na konkretne pozitivne i negativne aspekte u korištenju novih tehnologija te zaključiti o mogućnostima unapređenja s obzirom na analizirane trendove na turističkom tržištu.

Čorak, S. i Boranić Živoder, S. (2015). **Managing sport organizations: A case of Croatian Judo Federation.** U: H. Sertić, S. Čorak i I. Segedi (ur.), *Applicable research in judo : book of abstracts* (str. 34-35). Zagreb: Faculty of Kinesiology, University of Zagreb.

Sažetak: The growth of published papers in the last 20 years illustrates well the attention that sport management gains in scholar and professional circles. Sport is characterized by a number of unique features which make sport management different from management of other economic activities. According to Hoye, Nicholson and Smith (2008) these unique features refer to sport consumer behavior, government relations, sport regulations, strategy in sport, organizational structure, human resources management, sport culture, sport governance and performance management. Many sport organizations around the world are undergoing change in terms of professionalization of management and introduction of management roles. While the dominant management culture in the past was the traditional culture of volunteer managers, management of sport organizations today requires nume-

rous managerial skills and knowledge. Achieving the best sports results possible while at the same time using financial resources efficiently leads to the need for strategic planning methods and tools. Recent study about the assessment of Hellenic national sport federations (Karastathis, Afthinos, Gargalianos and Theodorakis 2014) also revealed the lack of studies in sport's sector on quality management and organizational performance management. Study findings revealed that processes of management's excellence do exist and are applied but neither often nor systematically. The majority of authors concluded about the need for further research to explore and thus facilitate the development of a new understanding and theory development within emerging field of sport management research (Webb, Rowland and Fasano 1990 ; O'Boyle, Hassan 2014). Two studies conducted in Croatia (Škorić, 2011 ; Čorak, Boranić Živoder and Marušić 2014) discovered that many national sport federations as the main sport organizations in Croatia use only some management tools although the progress from 2011 to 2014 has been reported especially in the area of the implementation of strategic planning instruments. Based on the results of these studies, the goal of this paper is twofold: first, to define the most important management issues for sport federations and evaluate the activities of Croatian judo federation (CJF) according to level of use of those issues at the beginning and the end of the observed period (2005-2014). The evaluation has shown that all those strategic management issues do not completely explain the growth/development of the CJF. Theoretical framework that can be used and is giving a new insight in explanation of the work of CJF is the theory of learning organization (Senge 1990) that use the concepts of personal development, mental models, joint vision and team learning to describe and illustrate the behavior of organizations. For future research the authors suggest further investigation on use of the concept of team learning for sport organizations. Of course, the application of basic management concepts and techniques are prerequisite for success of not-for-profit sport organizations, especially national federations as umbrella organizations that still rely mostly on volunteer work.

Klarić, Z. (2015). Usporedba teritorijalne podjele Hrvatske i modela u drugim europskim zemljama. U: Knjiga sažetaka 6. Hrvatskog geografskog kongresa – Integrativna i primijenjena istraživanja u prostoru (str. 32). Zagreb: Hrvatsko geografsko društvo.

Sažetak: Rad se bavi usporedbom teritorijalne podjele Hrvatske na županije, gradove i općine s modelima u drugim europskim zemljama. U uvodnom dijelu daje se kritički osvrt na aktualnu podjelu na županije, gradove i općine te na nekadašnju podjelu na zajednice općina i tzv. "velike" općine. Slijedi pregled sustava teritorijalne podjele u europskim zemljama s osvrtom na promjene koje su nastupile u zadnjih pedeset godina. Na temelju tog pregleda i usporedbe s Hrvatskom daje se kritički osvrt na aktualna razmišljanja o uspostavi znatno manjeg broja županija, gradova i općina, odnosno radikalne reforme teritorijalnog ustroja. Zaključni dio rada sadrži prijedloge korekcija postojećeg ustrojstva na temelju primjene za Hrvatske najpogodnijeg modela i prakse u Europi. Pri tom se naglašava da osnovni problem vezan uz neučinkovitost uprave nije prekomjerni broj županija, gradova i općina, nego način kako se s njima upravlja i preveliki broj zaposlenih osoba s obzirom na funkcije koje se u njima obavljaju.

Musa, S., Kranjčević, J. i Šakić, D. (2015). Do memorial sites from the Second World War possess potential for tourism development – examples from Croatia and Bosnia and Herzegovina. U: N. Drešković (ur.), International Tourism and Hospitality Management Conference - ITHC : Book of Abstract (str. 31). Sarajevo: Faculty of Science, University of Sarajevo.

Sažetak: This paper researches memorial sites built in Croatia and Bosnia and Herzegovina in a planned manner to mark the Second World War sufferings or military operations. Most of the analysed sites were planned, designed and built following an urban-architectural competition. All of these sites were designed by the best local planners and artists of the time. Nearly all of them are located in protected natural areas (of varying degrees of protection). Depending on the significance of a particular memorial site at the time, it was planned and constructed as a memorial, educational and/or tourist centre with numerous recreational and accommodation facilities, restaurants and other facilities.

Kranjčević, J. i Gartner, W. (2015). The future of traditional wine architecture in Croatia. U: T. Bausch, F. Kobleck i D. Metzler (ur.), *Current Issues in Decision Making and Travel Behavior. Consumer Behavior in Tourism Symposium 2015* (str. 33). München: University of Applied Sciences, Department of Tourism.

Sažetak: The subject of this research is therefore traditional wine architecture as a specific form of traditional (vernacular) architecture and its position in the tourism of the future, that is, whether its typology, size and shape can be an element of recognisability in tourism in order to increase wine sales. Under the pressure of globalization and regardless of the upward curve of wine tourism, traditional wine architecture has been rapidly decaying because it is insufficiently valued as an authentic tourist attraction. In Croatia, compared to other wine regions of Europe, the awareness of the importance and the specific nature of traditional wine architecture are at a fairly low level despite the growing interest in the development of wine tourism and the growing recognisability of wine varieties and wine quality. Therefore, the main objectives of this research are: - to determine the future of traditional wine architecture - to determine which sectors are relevant for integrating it into wine tourism in a planned manner. Methods - In order to obtain research results, traditional wine architecture is correlated with sectoral regional plans, primarily in tourism, culture and agriculture. The research will be conducted by analysing and valorising current regional sectoral plans, looking to find out: - Do sectoral plans (tourism, culture and agriculture) contain plans for transforming traditional wine architecture? - What new uses can traditional wine architecture have in wine tourism (sale, consumption, overnight stays, education etc.)? - Can regional wine architecture typology (volume, construction materials, specific design etc.) be a recognizable element of wine tourism identity? - Were there any financial incentives for its transformation planned?

Marković, I., Starčević, I. i Vevec, I. (2015). Procjena utjecaja turističke aktivnosti i upravljanja na održivost zaštićenih prirodnih područja u Hrvatskoj. U: D. Orešić i M. Cvitanović (ur.), *Integrativna i primijenjena istraživanja u prostoru* (str. 43). Zagreb: Hrvatsko geografsko društvo.

Sažetak: Turizam i okoliš u neprestanoj su povratnoj sprezi, koja je po svojim obilježjima u početnim i manje intenzivnim fazama pozitivna, no s povećanjem turističke aktivnosti, dolazi do pojave negativne povratne sprege (Schneider-Jacoby, 1996). Istraživanja su pokazala kako utjecaji nikada nisu jednoobrazni već se mogu značajno razlikovati i ovisiti o osjetljivosti elemenata okoliša na koje se vrši pritisak (Growcock, Pickering, 2006, Steven i sur., 2011). Važno je naglasiti kako svi oblici turizma ne uzrokuju negativne učinke za područje u kojem se odvijaju, pojedini održivi oblici turizma mogu i značajno poboljšati kvalitetu okoliša. Međutim, utjecaji i njihova izraženost prvenstveno ovise o obliku aktivnosti s jedne strane i osjetljivosti okoliša s druge strane, ali i ostalim kumulativnim utjecajima, te sposobnostima upravljanja da se nosi s njima (Newsome, Lacroix, 2011). Zbog toga, iznimno je važno uočiti i objasniti procese i međusobne u ekosustavu i socijalnom okolišu u kojem se turizam odvija (Hobbs i sur., 2009). U navedenom kontekstu, ukupan broj posjetitelja svih nacionalnih parkova u Republici Hrvatskoj u 2013. godini iznosio je oko 2,36 milijuna posjetitelja. To je značajno opterećenje zaštićenih područja direktnom turističkom aktivnošću, posebice neosjetljivijih krških fenomena poput Plitvičkih jezera i rijeke Krke. Stoga je pitanje održivog upravljanja zaštićenim prirodnim područjima sve je raširenije u hrvatskom znanstvenom (Martinić, 2010), ali i stručnom diskursu. Važno je istaknuti da upravljanje, kao i planiranje, mora biti zastupljeno na svim razinama, te zasnovano na podacima (demografskim, okolišnim pokazateljima, ekonomskim pokazateljima), moraju se prepoznati rizici i izazovi da bi se odabrale opcije. Elementi koji su obuhvaćeni analizom zaštićenih područja u Hrvatskoj mogu se svrstati u dvije osnovne skupine. Prva skupina elemenata odnosi se na utjecaj turizma u zaštićenim prirodnim područjima i obuhvaća infrastrukturne utjecaje, turističku aktivnost i sezonalnost, te opis turističke ponude. Druga skupina analiziranih elemenata odnosi se na upravljanje zaštićenim prirodnim područjima te obuhvaća njihovo zoniranje, opis sustava upravljanja posjetiteljima, interpretaciju turističkih resursa te monitoring razvoja turizma. Osnovni cilj analize jest uspostaviti vezu između postojeće turističke aktivnosti, modaliteta

upravljanja i stanja održivosti na području parkova prirode i nacionalnih parkova, s jasnijom slikom o mogućnostima za unapređenje turizma i stanja okoliša u najvrjednijim dijelovima teritorija Hrvatske.

Telišman-Košuta, N., Ivandić, N. i Kunst, I. (2015). From a Conflicated to a Collaborative Destination: A Case Study of Marketing and Management Challenges in Co-creating Well-being in Novalja, Croatia. U: J. Pesonen i R. Komppula (ur.), *Tourism engagement: co-creating well-being Proceedings of the 6th Advances in Tourism Marketing Conference*. Joensuu, Finska.

Sažetak: With maturing of the tourism industry, there is a growing understanding of destinations as complex systems composed of numerous diverse actors who, despite often conflicting agendas, each play a role in jointly creating and delivering visitor experiences. 'Destination thinking' has become established in the academic community and the need for collaborative marketing and management is also becoming increasingly recognized among tourism practitioners. Focusing on the Croatian town of Novalja, a central Adriatic island resort and one of the country's internationally recognized 'party tourism' destinations, this paper examines the challenges of collaborative marketing and management as key instruments of mitigating current antagonistic relationships between locals, club owners and visitors which, despite the town's increasing affluence, are threatening its spatial, environmental and social coherence. By presenting this case study, the authors hope to contribute to the ongoing discussion on collaborative capacity of destinations and the mechanisms involved in creating a collaborative destination as a means of co-creating wellbeing for both hosts and guests.

Stručni radovi

Kranjčević, J. (2015). Lujo Senderđi - arhitekt, sportaš, planinar i promicatelj planinarskog turizma. *Hrvatski planinar: časopis Hrvatskog planinarskog saveza*, 107(3), 124-126.

Sažetak: U radu se daje biografija arhitekta Luja Senderđija koji je između ostalog radio na izgradnji planinarskih domova na prostoru Hrvatske.

Kranjčević, J. (2015). Turizam i socijalizam. *Kvartal*, XII(1-2), 39-41.

Sažetak: Gostovanje putujuće izložbe "Holidays after the fall" / "Turizam u socijalizmu i nakon" od 5.-25.3.2015. u Muzeju za modernu i suvremenu umjetnost u Rijeci, zajedno s istoimenom knjigom, prikazuje izgradnju hotelske arhitekture na Hrvatskoj i Bugarskoj obali za vrijeme socijalizma. Izložbu i knjigu uglavnom su radili stranci: Elke Beyer, Anke Hagemann, Norbert Mappes-Niediek, Michael Zinganel uz iznimku Maroje Mrduljaša iz Hrvatske. Dinamiku izložbi daju organizirana predavanja i/ili tribine s autorima i gostima. Do sada je izložba prezentirana u Grazu, Berlinu i Rijeci a u planu je njeno gostovanje u Beču listopadu ove godine u Arhitekturzentrumu. Iako je o turistifikaciji, kao urbanizaciji, istočno jadranske obale za vrijeme socijalizma izrečeno puno pohvala ali i pokuda od domaćih stručnjaka, zanimljivo je da je ona relativno često predmet interesa stranih teoretičara arhitekture.

Čorak, S.: UNWTO i gradski turizam Izazovi i prijetnje. *Ugostiteljstvo i Turizam - City break magazine*, br. 11/2015, travanj 2015.

Čorak, S.: Više suradnje i mjerenja učinaka. *Ugostiteljstvo i turizam*, br. 12/2015.

Tokić, K.: PUBMET 2015: Okrugli stol o kriterijima vrednovanja hrvatskih časopisa. *TURIZAM*, 2015.

Kranjčević, J.: Češki arhitekti i početci turizma na hrvatskom Jadranu. *TURIZAM*, 2015.

Kranjčević, J.: prikaz knjige Hrvatska moderna arhitektura između dva rata - nova tradicija, autora T. Premerla. *TURIZAM*, 2015.

4 IZDAVAČKE AKTIVNOSTI I BIBLIOTEKA

IZDAVAČKE AKTIVNOSTI

Izdavačka djelatnost Instituta za turizam u 2015. godini bila je usmjerena na redovito izdavanje engleskog i domaćeg izdanja međunarodnog časopisa **TURIZAM / TOURISM**, te 'izdavanje' stručne e-publikacije koja se objavljuje na web portalu Instituta pod nazivom "Hrvatski turizam u brojkama". U elektroničkom obliku objavljena je, prethodno tiskana, monografija Instituta pod nazivom "55 godina Instituta za turizam: naše putovanje", te katalog izložbe **Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu**, 2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, autorica Jasenke Kranjčević i Mirjane Kos i **Tomislav Hitrec – Bibliografija 1968. - 2013.**

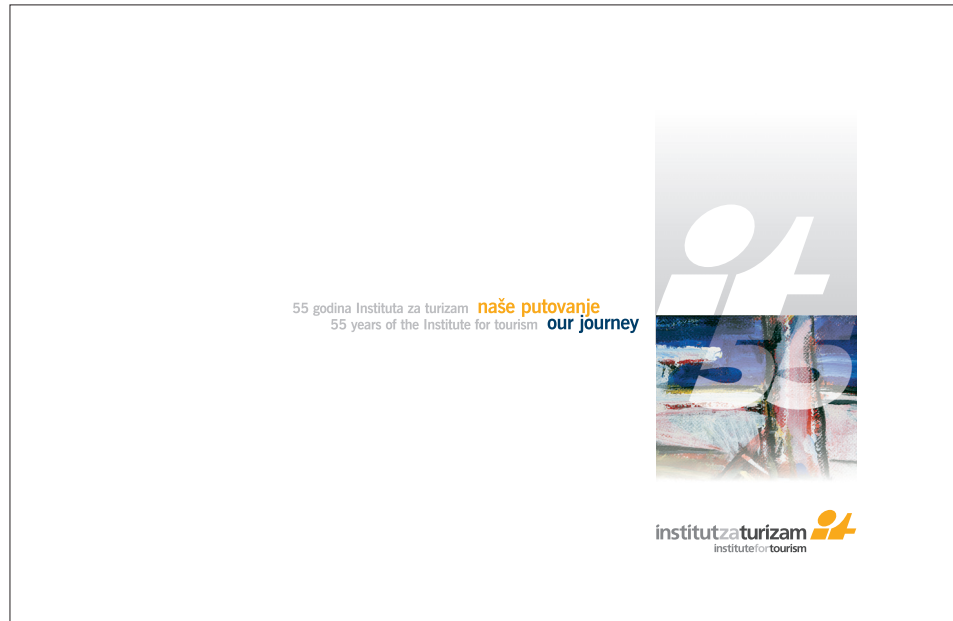
Međunarodni časopis **TURIZAM/ TOURISM**

Međunarodni časopis **TURIZAM/ TOURISM** je, kao drugi najstariji znanstveno-stručni časopis na svijetu posvećen turizmu u 2015. godini ušao u izdavanje svog **63. volumena**. Uredništvo časopisa **TURIZAM / TOURISM** nastavlja rad na aktivnostima daljnjeg poboljšanja kvalitete časopisa što je zbog velikog broja međunarodnih časopisa u svijetu sve složeniji zadatak. Zbog sve veće prepoznatljivosti časopisa uredništvu pristiže i sve veći broj znanstvenih i stručnih radova tako da se nešto više od polovice pristiglih radova odbija. U 2015. godini časopis se referirao u **14 međunarodnih baza**, uključujući bazu Scopus i domaćoj bazi **HRČAK**, čime potvrđuje svoju poziciju relevantnog medija za objavljivanje domaćim i stranim znanstvenicima na području turizma. Kao i do sada uređivačka politika ostaje u velikoj mjeri nepromijenjena tj. međunarodno izdanje koje izlazi na engleskom jeziku objavljuje samo znanstvene radove dok je domaće izdanje časopisa bogatije na području kraćih stručnih priloga, osvrti i novosti. U 2016. godini u izdanju na hrvatskom jeziku predviđeno je objavljivanje većeg broja studija slučaja koji ukazuju na pozitivnu praksu u hrvatskom turizmu. Zbog smanjenog sufinanciranja časopisa od strane suizdavača Hrvatske turističke zajednice, Institut je povećao svoje sufinanciranje, međutim, i uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, potrebno je naći dodatne izvore financiranja kako bi se mogao nastaviti rast kvalitete časopisa.

ePublikacije

55 godina Instituta za turizam : naše putovanje

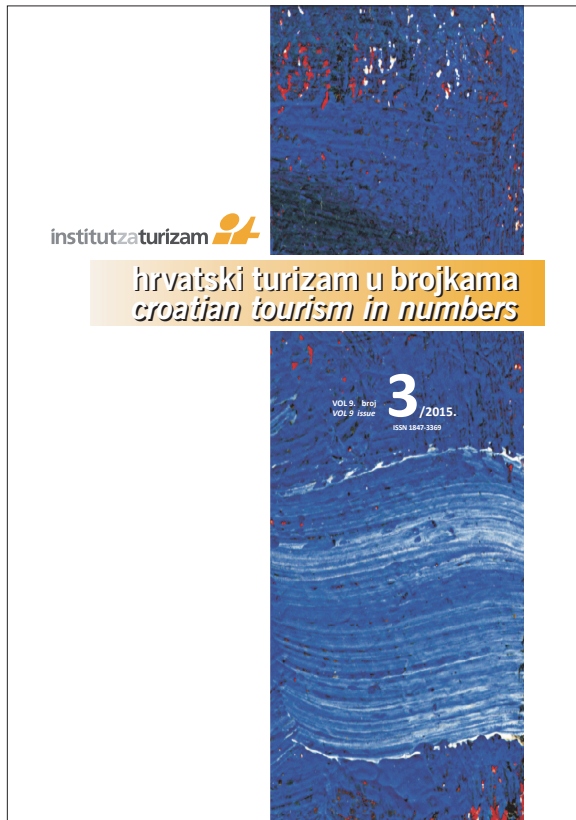

Početakom 2015. godine Institut za turizam u nizu svojih edicija izdao je monografiju pod nazivom **55 godina Instituta za turizam: naše putovanje / 55 years of Institute for Tourism: our journey**. Riječ je o dvojezičnoj publikaciji na hrvatskom i engleskom jeziku koja je nastala kao plod istoimene izložbe održane u Muzeju Mimara u Zagrebu krajem 2014. godine povodom 55 godina djelovanja Instituta za turizam, te je bogato ilustrirana odabranim detaljima plakata sa same izložbe.

Putovanje Instituta za turizam počinje davne 1959. godine osnivanjem male savjetodavne organizacije, koja se nastojanjem njezinih znanstvenika i čelnika kroz godine razvila u vodeću znanstvenu instituciju u zemlji za interdisciplinarna istraživanja turizma. Razdoblje od 55 godina prati se po etapama s istaknutim ključnim momentima u djelovanju Instituta za turizam, a koji istodobno pokazuju i povijest hrvatskog turizma. Kraj 50-tih i 60-te godine 20-tog stoljeća obilježene su temama - "Usmjeravanje gospodarstva na turizam i razdoblje intenzivne izgradnje", a sedamdesete kao godine "Procvata masovnog turizma". Osamdesete su bile "Rekordne godine hrvatskog turizma" dok devedesete predstavljaju "Povratak na početak". Prvo desetljeće 21. stoljeća usmjereno je na "Revitalizaciju turističkih potencijala", a razdoblje od 2010-te godine nadalje predstavljeno je pod nazivom - "Pogled u budućnost". U tim je poglavljima prikazana čitava lepeza istraživanja, projekata i ostalih aktivnosti koje su se provodile i/ili se provode kontinuirano u Institutu za turizam.

Osim kronološkog pregleda aktivnosti i projekata Instituta, monografija obuhvaća i jedan specifičan dio pod nazivom - "Izložba u izložbi" u kojem se opisuju održane izložbe Instituta, a govore o pojedinim arhitektonskim rješenjima koja predstavljaju plodove znanstvenih istraživanja s tog područja. Kao neizostavan dio izdavačke djelatnosti Instituta ukratko je prikazana i povijest časopisa *TURIZAM/TOURISM*, a monografija završava kratkim navođenjem glavnih obilježja djelovanja Instituta (ciljevi, vizija, znanstveni projekti i produktivnost, aktivnosti popularizacije znanosti, izdavaštvo i aktivnosti Biblioteke) kao i popisom objavljenih znanstvenih radova tijekom posljednjih deset godina Instituta za turizam.

Hrvatski turizam u brojkama

“Hrvatski turizam u brojkama” (HTB) elektronička je serijska publikacija Instituta za turizam koja donosi izbor ključnih pokazatelja iz različitih istraživanja i projekata IT-a. Objavljuje se četiri puta godišnje kao dvojezično izdanje na hrvatskom i engleskom jeziku.

U stalnim rubrikama publikacije obuhvaćeni su pokazatelji o turističkom prometu deset najuspješnijih emitivnih tržišta, zatim u turističkim regijama Hrvatske i smještajnim kapacitetima te prihodima i rashodima od putovanja u platnoj bilanci Hrvatske. Posebna rubrika namijenjena je glavnim vrstama smještajnih kapaciteta i u svakom broju se daju analize različitih obilježja kao na primjer: kapaciteta, iskorištenosti, načina rezerviranja, zadovoljstva uslugom itd. Pored toga, u svakom sveščiću nalaze se i po dva poglavlja posvećena nekoj specifičnoj temi. U 2015. godini, koristeći istraživanje “Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2014.”, posebno su se obrađivale sljedeće teme: korištenje internetskih izvora informiranja, online rezerviranje različitih usluga, vrijeme rezerviranja smještaja, prosječni dnevni izdaci turista u primorskim regijama, zatim turista iz različitih zemalja porijekla. U časopisu se objavljuje i procjena turističkih izdataka u Republici Hrvatskoj u 2014. godini (dolazni i domaći turizam).

Od 2012. godine HTB se počeo distribuirati i kao ‘newsletter’ koji se od tada kontinuirano elektroničkom poštom šalje na više od 500 adresa institucija u turizmu, turističkih i drugih poduzeća i organizacija.

Jasenska Kranjčević i Mirjana Kos

Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu 2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje

Zbog velikog interesa stručne i znanstvene javnosti o turističkoj arhitekturi koju su projektirali češki arhitekti na početku razvoja turizma objavljeno je 2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje kataloga “Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu” u elektronskom obliku. Katalog su recenzirali akademik Mladen Obad Šćitaroci i prof. dr. sc. Zlatko Karač s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

TOMISLAV HITREC Bibliografija 1968. - 2013.

Institut za turizam izdao je elektroničku Bibliografiju svoga dugogodišnjeg djelatnika, dr. sc. Tomislava Hitreca. Nakon osnovnih biografskih podataka, obuhvaćeno je tristotinjak referenci o radovima koje je imenovani objavljivao tijekom 45 godina (1968.-2013.) u raznim publikacijama u zemlji i inozemstvu, bilo kao autor, suautor ili suradnik. Odras je to njegovog sudjelovanja na znanstvenim i stručnim projektima, skupovima, u časopisima te edicijama različitog karaktera, uključujući i onog udžbeničkog. Bibliografske natuknice, dokazujući širok interes autora, složene su prema sadržajnom kriteriju, a unutar svake tematske skupine, kronološkim redom.

BIBLIOTEKA INSTITUTA ZA TURIZAM

U sastavu Instituta za turizam djeluje **Biblioteka Instituta za turizam (BIT)** kao informacijska i teorijska podrška interdisciplinarnom pristupu istraživanja fenomena turizma. Osim bibliotečnih djelatnosti u užem smislu, BIT obavlja čitav niz djelatnosti kao što je dokumentacijska djelatnost (briga o evidentiranju, obradi i pohrani produkata IT-a kao što su studije i drugi radovi suradnika IT-a, detaljna sadržajna i analitička obrada dokumenata, časopisa i zbornika), informacijsko-referalna djelatnost (aktivan rad sa suradnicima IT-a i vanjskim korisnicima, pretraživanje i pomoć u pronalazenju informacija, retrospektivna pretraživanja, selektivna diseminacija informacija) te sudjelovanje u izdavačkoj djelatnosti matične ustanove.

Istraživačka i znanstvena djelatnost podrazumijeva rad na dugoročnim projektima izgradnje specijaliziranog centra/portala za turizam te istraživanje uloge knjižnica u turizmu. U BIT-u se sustavno radi na izgradnji međunarodno relevantne jedinstvene bibliografske baze podataka. Pri tome se koristi specijalna klasifikacijska shema za turizam - KST koja je osmišljena u Institutu za turizam, a koja odražava znanstveni pristup izučavanju fenomena turizma.

Biblioteka je u 2015. godini godine po treći puta za redom organizirala **Noć knjige** u Institutu za turizam s tri središnje teme koje su se odnosile na publikacije Instituta: monografija 55 godina Instituta za turizam : naše putovanje, katalog izložbe Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu i bibliografija Tomislav Hitrec : bibliografija 1968.-2013. 45 godina rada na istraživanju turizma.

Na kraju 2015. godine jedinstvena bibliografska baza podataka broji više od 34.000 bibliografskih zapisa, od čega preko 21.000 članaka objavljenih u časopisima, zbornicima i drugim publikacijama, više od 6.300 omeđenih publikacija, 11.000 sveščića periodičkih publikacija, 1.366 naslova studija, te sivu literaturu (prospekte, vodiče, cjenike, itd.), audiovizualnu građu, elektroničku i sl.

U razdoblju od 1.1.2015. do 31.12.2015. u Biblioteci Instituta za turizam zaprimljeno je 130 jedinica omeđenih publikacija, 90 naslova periodike i 23 nova naslova studija IT-a. U tom je razdoblju analitički obrađeno preko 1.000 članaka, te posuđeno 550 jedinica građe iz fonda Biblioteke. Biblioteka svojim primarnim korisnicima omogućuje pristup elektroničkim časopisima i pravo na korištenje inozemnih baza podataka, te održava kontinuiranu suradnju s drugim bibliotekama u vidu međubibliotečne razmjene. S obzirom na povećanje broja i vrste zahtjeva internih i vanjskih korisnika, rast broja jedinica bibliotečne građe, te na veličinu Biblioteke potrebno je i planira se otvaranje još jednog novog radnog mjesta.

5 PROJEKTI ZA JAVNI SEKTOR I TURISTIČKO GOSPODARSTVO

Suradnja s javnim sektorom u turizmu i gospodarstvu jedna je od važnih odrednica djelovanja Instituta. Stoga je Institut za turizam u 2015. godini izradio niz različitih projekata, pretežno planskih dokumenata za javni sektor i turističko gospodarstvo važnih na međunarodnoj, nacionalnoj kao i na regionalnoj i lokalnoj razini. Započet je novi ERASMUS + projekt pod nazivom *“Rooms to VET – Upskilling and Professionalisation of private tourism accommodation services”* kojeg provodi konzorcij od devet partnera iz pet zemalja, pod vodstvom Instituta za turizam, detaljnije prikazan u poglavlju 2. ovog izvješćaja. Na nacionalnoj razini, nakon izrade *“Strategije razvoja turizma RH do 2020. godine”* Institut je u 2013. i 2014. izradio deset, a u 2015. godini dva akcijska plana kojima se operacionalizira navedena Strategija.

Ukupno je izrađeno i isporučeno naručiteljima 18 studija. Na regionalnoj i lokalnoj razini nastavljena je suradnja sa županijskim i lokalnim turističkim zajednicama u izradi planskih, strateških dokumenata razvoja turizma, uz nekoliko specifičnih projekata kojima se ostvaruje razvoj nekog određenog turističkog proizvoda. Također je načinjeno nekoliko prometnih studija za potrebe lokalnih zajednica. Svim navedenim projektima Institut za turizam **ostvaruje svoj strateški cilj – znanstveno i stručno djelovanje u funkciji razvoja turističkog sektora.**

LISTA PROJEKATA ZAVRŠENIH U 2015. GODINI

Projekti na međunarodnoj razini

Naziv projekta i voditelj	Opis projekta
ERASMUS+ “Rooms to VET – Upskilling and Professionalisation of private tourism accommodation services” / dr. sc. Renata Tomljenović	<p>Cilj ovog projekta je unaprijediti poslovanje privatnih iznajmljivača u turizmu i ugostiteljstvu kako bi se uspješno prilagodili novonastalim promjenama u potražnji te, osobito, kapitalizirali na rastućem segmentu kulturnih kreativaca i njihovoj potražnji za smislenim, autentičnim iskustvima tijekom putovanja koje mali, privatni iznajmljivači mogu pružiti. Privatni iznajmljivači čine značajni dio smještajne ponude u zemljama europskog Sredozemlja, no marginalizirani su u turističkim razvojnim politikama, organizacijski su fragmentirani te s poteškoćama uspostavljaju lanac distribucije. U tom kontekstu, cilj je povećati konkurentnost turističkog sektora kroz povećanje razine znanja i vještina te profesionalizaciju turističke usluge koju nude privatni iznajmljivači. Specifični ciljevi projekta su osigurati pristup privatnim iznajmljivačima neophodnim znanjima i vještinama za planiranje njihovog poslovanja te prilagođavanje tržišnim izazovima i trendovima; asistirati u profesionalizaciji njihovog poslovanja i diverzifikaciji proizvoda i usluga te podići razinu svijesti o vrijednosti i načinu umrežavanja s relevantnim dionicima.</p>

Projekti na nacionalnoj razini

Naziv projekta i voditelj	Opis projekta
<p>Akcijски plan razvoja zelenog turizma / dr. sc. Hrvoje Carić</p>	<p>Akcijски plan razvoja zelenog turizma definira aktivnosti koje proizlaze iz postojeće legislative, strateških dokumenata, najbolje prakse/mišljenja struke, te je u potpunosti usuglašen s ključnim dionicima.</p> <p>Akcijски plan odgovora na sljedeće ključne izazove:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smanjenje ekološkog otiska turističkog sektora na sastavnice okoliša istodobnim smanjenjem operativnih troškova (zbrinjavanje otpada, potrošnja energije, vode i uvođenje zelenih tehnologija i postupaka, unapređenjem procesa upravljanja, certificiranje i sl.) 2. Unapređenje upravljanja turističkim procesima u zaštićenim područjima, 3. Informiranje i educiranje javnosti o prirodnoj baštini i NATURA 2000. 4. Unapređenje i razvoj inovativne i konkurentne ponude ekoturizma. <p>Projekt je ostvaren kao prvi krovni dokument Ministarstva turizma koji definira smjerove savladavanja izazova i to: a) "Ozelenjivanje" postojećih turističkih aktivnosti kako bi se doprinijelo smanjenju pritiska turizma na okoliš; b) Razvijanja turizma koji se bazira na prirodnoj baštini.</p>
<p>Akcijски plan razvoja turizma ruralnih područja RH / dr. sc. Ivo Kunst</p>	<p>Dokument Akcijски plan razvoja turizma ruralnih područja ima za cilj uspostaviti zajedničku razvojnu platformu za usuglašeno djelovanje glavnih institucionalnih dionika relevantnih za razvoj turizma u ruralnim područjima RH, posebno u kontekstu ubrzanog razvoja seoskog/agro turizma i to kako na razini nadležnih ministarstva (Ministarstvo turizma, Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU), tako i na razini zainteresiranih jedinica lokalne samouprave (županije, općine/gradovi) te na razini profesionalnih udruga.</p> <p>Polazeći od aktualnog razvojnog trenutka hrvatskog turizma i tržišne pozicije turizma u ruralnim područjima RH, a posebno seoskog/agro turizma, dokument je posebnu pozornost usmjerio na: institucionalni okvir i njegova moguća unapređenja; usmjeravanje ponude prema kvaliteti; jačanje destinacijske konkurentnosti ruralnih područja; unapređenje sustava komercijalizacije i promocije; podizanje razine postojećih znanja i vještina i klustersko organiziranje.</p>

Projekti na regionalnoj i lokalnoj razini

Naziv projekta i voditelj	Opis projekta
<p>Tehnička pomoć pri izradi programskih zadataka i tendera za prometne projekte radi apliciranja prema EU / dr. sc. Davor Krsić</p>	<p>Cilj projekta je osmišljavanje sadržaja Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije i priprema potrebne dokumentacije za apliciranje prema sredstvima EU.</p> <p>Projektom je obuhvaćena izrada sadržaja Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije koja uključuje ciljeve Master plana, metodološki pristup, izradu plana prometnih istraživanja, prometni model, vrednovanje projektnih rješenja. Također je izrađena financijska analiza potrebnih sredstava za realizaciju projekta. Kao poseban segment definiran je sadržaj Studije procjene utjecaja na okoliš (SEA). Pripremljena je dokumentacija za apliciranje na natječaj za dodjelu EU sredstava za ovu vrstu projekata.</p>
<p>Master plan razvoja turizma grada Vinkovaca / dr. sc. Snježana Boranić Živoder</p>	<p>Cilj projekta bio je definirati razvojnu viziju grada Vinkovaca, prostorni koncept razvoja turizma, dati marketinške smjernice za inovativne turističke proizvode te uspješnu komunikaciju s tržištem. Glavni cilj bio je stvoriti prepoznatljivu i poželjnu turističku destinaciju.</p> <p>Studija sadrži analizu postojećeg stanja u kojoj su obrađene prostorna i gospodarska obilježja, stanje marketinga i menadžmenta u destinaciji, obilježja ponude i potražnje. Također su analizirani postojeći strateški dokumenti. Potom slijedi SWOT analiza. Dani su i primjeri dobre prakse. U strategiji razvoja polazi se od ciljeva razvoja, definiraju se vizija i turistički proizvodi. Također je dan i prostorno-programski koncept razvoja. Nakon toga predložene su komunikacijske aktivnosti. Slijedi akcijski plan u okviru kojeg je predloženo 25 projekata. U studiji se posebno definira plan upravljanja povijesnom i kulturnom baštinom s ciljem stjecanja upisa na listu kulturnih dobara nacionalnog značenja, a potom i kandidiranja grada Vinkovaca na listu UNESCO svjetske baštine.</p>
<p>Strategija razvoja turizma općine Privlaka 2015. - 2025. / dr. sc. Damir Krešić</p>	<p>Cilj projekta je izrada Strategije razvoja turizma za općinu Privlaka za desetogodišnje razdoblje - od 2015. do 2025. godine.</p> <p>Dokument se sastoji od 9 poglavlja. U uvodnom poglavlju su opisani ciljevi, metode i pristup izradi projekta, Drugo poglavlje odnosi se na analizu postojećeg stanja. Temeljem analize postojećeg stanja, u trećem poglavlju je izrađena detaljna SWOT analiza, kojom su utvrđene glavne prednosti, nedostaci, prilike i prijetnje za razvoj turizma na području općine Privlaka. U četvrtom poglavlju su definirane strateške smjernice planiranog turističkog razvoja općine Privlaka, što uključuje viziju razvoja turizma, ciljeve turističkog razvoja kao i turističko zoniranje. Peto poglavlje sadrži marketing plan kojim su definirani atributi tržišnog pozicioniranja, ciljna tržišta, proizvodni portfelj te komunikacijske aktivnosti. U šestom poglavlju su detaljno opisani projekti koje je potrebno provesti kako bi se postigli ciljevi definirani Strategijom. Sedmo poglavlje sadrži upute za provedbu i monitoring provedbe Strategije dok osmo poglavlje sadrži akcijski plan provedbe s dinamičkim planom aktivnosti. Završno, deveto poglavlje, sadrži zaključke i preporuke.</p>

Naziv projekta i voditelj	Opis projekta
<p>Procjena tržišnog potencijala poslovnog 'MICE' turizma u gradu Zagrebu / Zrinka Marušić, dipl. ing. mat., univ. spec. oec.</p>	<p>Cilj projekta je procjena veličine postojeće potražnje te tržišnog potencijala za poslovnim skupovima u gradu Zagrebu. Metodološki okvir izrade projekta temeljen je na nizu znanstvenih i stručnih sekundarnih izvora podataka te primarnim istraživanjima. Provedena je analiza trendova, analiza glavnih konkurenata Zagreba te SWOT analiza Zagreba na tržištu poslovnih skupova. Procjena buduće potražnje za poslovnim skupovima u Zagrebu obuhvaća kvantitativnu prognozu temeljenu na raspoloživim povijesnim podacima o broju sudionika poslovnih skupova te procjenu potencijalne potražnje za poslovnim skupovima u gradu Zagrebu do 2023. godine na temelju scenarija budućeg razvoja.</p> <p>Rezultati ukazuju da službena statistika, u konzervativnoj procjeni, ne obuhvaća 35% ukupno raspoloživih kapaciteta i 27% ukupnog broja sudionika poslovnih skupova. Dvije su aktivnosti, stoga, izrazito važne za razvoj 'industrije' poslovnih skupova u Zagrebu. Prva se, temeljem ocjene dosadašnjeg načina statističkog praćenja poslovnih skupova u gradu i izostankom bilo kakvog praćenja te aktivnosti u budućnosti, odnosi na nužno uspostavljanje okvira za redovito praćenje, ne samo broja i obilježja skupova i sudionika, već i financijskih učinaka poslovnih skupova u Zagrebu. Druga se aktivnost odnosi na procjenu alternativnih oblika financiranja i veličine, valorizaciju potencijalnih lokacija i smjernice za poslovni model upravljanja budućeg suvremenog kongresnog centra u Zagrebu.</p>
<p>Strategija razvoja inovativnog turizma Grada Šibenika 2015.-2020. / dr. sc. Snježana Boranić Živoder</p>	<p>Cilj projekta bio je izraditi viziju i ciljeve razvoja, definirati turističke proizvode te prostorno-programski koncept. Također je bio cilj definirati projekte potrebne za realizaciju vizije.</p> <p>Projekt polazi od sagledavanja analize stanja turizma u području grada Šibenika te tržišnih trendova. Potom se izvodi SWOT matrica. Nakon toga slijedi strategija u kojoj se definira vizija, ciljevi razvoja, prostorno-programski koncept te inovativni turistički proizvodi. Slijedi marketinška strategija gdje se definiraju tržišta, komunikacijske aktivnosti i e-marketing aktivnosti. Dokument završava akcijskim planom u kojem je opisan 31 projekt. Poseban prilog je "Grad Šibenik - Slika Grada". Za potrebe projekta provedeno je 8 radionica u gradu Šibeniku s dionicima u turizmu.</p>
<p>Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji / dr. sc. Ivo Kunst</p>	<p>Glavni cilj projekta svakako je stvaranje organizacijskih i upravljačkih preduvjeta za profitabilno, učinkovito i potencijalnim korisnicima prilagođeno dugoročno održivo upravljanje raspoloživim plažnim prostorom Istre. Realizacija tog glavnog cilja podrazumijeva: sagledavanje distinktivnih značajki pojedinih plaža, ali i ukupnog plažnog potencijala Istarske županije; kvalitativnu valorizaciju postojećeg sustava korištenja i/ili dosadašnjeg načina upravljanja raspoloživim plažnim prostorom; uspostavu jasnih pravila/kriterija za razvrstavanje pojedinih plaža na prostoru županije, a kao podlogu za uspostavu prikladnog režima njihovog budućeg korištenja; tematiziranje pojedinih plaža na temelju njihovih bitnih značajki (lokacija, morfologija, okruženje, infrastruktura, suprastruktura i sl.) te utvrđivanje fizičkog i stvarnog prihvatnog kapaciteta nominiranih plaža.</p> <p>Polazeći od zakonskog okvira koji regulira upravljanje plažnim prostorom u Hrvatskoj, dokument sagledava značajke oko 250 istarskih plaža. Na toj osnovi izradila je SWOT analiza iz koje je deriviran i razvojni potencijal te vizija razvoja plaža u Istri. Nadalje, svaka je plaža tematizirana te joj je, sukladno tome, određen i prihvatni kapacitet. Konačno, u cilju uspješne implementacije programa, predložen je akcijski plan.</p>

Naziv projekta i voditelj	Opis projekta
<p>Strategija razvoja turizma grada Supetra za razdoblje 2015. - 2020. godine / dr. sc. Damir Krešić</p>	<p>Sukladno opisu projektnog zadatka te istodobno uvažavajući načela suvremenog turističkog planiranja, glavni ciljevi izrade Strategije razvoja turizma grada Supetra za razdoblje 2015.-2020. godine definirani su na sljedeći način: definiranje nove vizije razvoja turizma na području grada Supetra; definiranje strateških odrednica i mjerljivih ciljeva turističkog razvoja; uspostava cjelovitog destinacijskog lanca vrijednosti i podizanje kvalitete turističkog destinacijskog proizvoda; unaprjeđenje postojećih te oblikovanje i razvoj novih i inovativnih turističkih proizvoda; stvaranje pretpostavki za uspješno tržišno (re)pozicioniranje grada Supetra; definiranje osnovnih promocijskih aktivnosti s naglaskom na "online" aktivnosti i brendiranje; definiranje glavnih razvojnih projekata i akcijskog plana njihove provedbe.</p>
<p>Strategija razvoja turizma Zagrebačke županije / dr. sc. Snježana Boranić Živoder</p>	<p>Strategija turističkog razvoja Zagrebačke županije imala je za cilj donijeti jasne smjernice budućeg turističkog razvoja, definirati strateške prioritete, okvir za privlačenje potencijalnih investitora te intenzivirati ukupni turistički razvoj Županije. U izradi studije sudjelovao je multidisciplinarni tim stručnjaka iz područja marketinga, ekonomije, zaštite okoliša, destinacijskog upravljanja i dr. Studija polazi od detaljne analize stanja, daje pregled relevantnih trendova, sadrži SWOT matricu, strategiju razvoja, komunikacijske aktivnosti i brend koncept, a završava detaljnim akcijskim planom u kojem su definirane implementacije aktivnosti iz područja destinacijskog menadžmenta, destinacijskog lanca vrijednosti i tržišnog identiteta.</p>
<p>Istraživanje posjetitelja te izrada planova održivog turizma Parka prirode Telašćica i Parka prirode Lastovsko otočje / dr. sc. Hrvoje Carić</p>	<p>Cilj projekta je bio - pripremiti i provesti istraživanje stavova i zadovoljstva posjetitelja za Park prirode Telašćica (PPT) i Park prirode Lastovsko otočje (PPLO); Izraditi analize istraživanja i tekstualnih podloga za Plan održivog turizma za PPT i PPLO Udruge SUNCE iz Splita provodi SEA-Med projekt u Hrvatskoj s ciljem razvoja održivih gospodarskih aktivnosti u parkovima prirode Lastovsko otočje i Telašćica. Projektom se želi ostvariti unaprjeđenje provedbe planova upravljanja parkova prirode Lastovskog otočja i Telašćice što uključuje i razvoj planova održivog turizma kojim bi se unaprijedila praksa održivog turizma. U tom smislu je zadatak Instituta za turizam bio priprema i provedba Istraživanja stavova i zadovoljstva posjetitelja za PPT i PPLO te provedba analize koja će informirati o procesima razvoja održivog turizma. Institut za turizam je za navedene potrebe izradio stručne podloge usmjeravanja turizma za PPT i PPLO.</p>
<p>Obrada i statistička analiza podataka istraživanja zadovoljstva zaposlenika u poduzeću MAISTRA u 2015. godini / Zrinka Marušić, dipl. ing. mat., univ. spec. oec.</p>	<p>Cilj projekta je obrada i statistička analiza podataka istraživanja zadovoljstva zaposlenika u poduzeću MAISTRA d.d. u 2015. godini. Poduzeće MAISTRA d.d. provelo je u 2015. godini istraživanje zadovoljstva svojih zaposlenika. Za prikupljanje podataka korišten je upitnik kao instrument istraživanja. Ocjenjivala su se ukupno 52 elementa zadovoljstva zaposlenika. Elementi su ocjenjivani na ljestvici od 1 do 10 (1- uopće se ne slažem, 10-potpuno se slažem). Elementi zadovoljstva grupirani su na upitniku u dvanaest dimenzija/grupa. Populaciju su činili svi zaposlenici koji su u vrijeme provođenja istraživanja aktivno radili. Prikupljeno je ukupno 1.473 pravilno ispunjenih upitnika. U analizi podataka izračunata je skupna vrijednost za svaku od dimenzija kao aritmetička sredina elemenata unutar dimenzije. Provedena je deskriptivna analiza podataka te analiza korelacije pojedinih dimenzija i elemenata zadovoljstva. Dodatno je analizirana razlika u odnosu na rezultate ostvarene prethodnih godina.</p>

Naziv projekta i voditelj	Opis projekta
<p>Strateški plan razvoja turizma na području općine Kali za razdoblje 2015. – 2020. godine / mr. sc. Neda Telišman-Košuta</p>	<p>Orijentirana na ribarstvo i marikulturu, općina Kali jedno je od rijetkih mjesta na Jadranu gdje turizam danas ima tek sporednu ulogu. S namjerom diversifikacije gospodarske strukture u budućnosti te valorizirajući svoje ukupne resurse, općina Kali opredijelila se za snažniji razvoj turizma i donijela odluku o izradi Strateškog plana razvoja turizma s vremenskim horizontom do 2020. godine. Polazeći od resursne osnove i postojećih obilježja turističkog poslovanja, istovremeno sagledavajući konkurentsko okruženje i tržišne trendove, Strateški plan postavlja razvojna načela, viziju, ciljeve i koncepciju turističkog razvoja, u konačnici definirajući projekte kojima se postavljen strategija operacionalizira. Strateški plan utemeljen je na premisama održivosti i sukladno razvojnoj viziji pozicionira Kali kao nezaobilazni nacionalni gastro punkt te destinaciju sa spektrom fokusiranih turističkih proizvoda zasnovanih na očuvanoj kulturi života i rada, autentičnom ambijentu slikovitog ribarskog mjesta i inovativnim destinacijskim sadržajima.</p>
<p>Marketing plan održivog razvoja turističkih krstarenja Dunavom u Hrvatskoj: promocijske aktivnosti / mr. sc. Neda Telišman-Košuta</p>	<p>Kako bi se pridonijelo daljnjem rastu riječnih krstarenja Dunavom u Hrvatskoj, Lučka uprava Vukovar pokrenula je izradu Marketing plana kojim se uspostavlja strateški komunikacijski okvir, odnosno definiraju informacijsko-promocijske aktivnosti hrvatskih dionika usmjerene prije svega prema organizatorima riječnih krstarenja, a potom i prema medijima, potencijalnim gostima i lokalnim zajednicima. Polazeći od obilježja i interesa ovih ciljnih publika, u strategiji promocije oslanja se na aktivnosti iz domena odnosa s javnošću, Internet marketinga i direktnog marketinga kako bi se uspjelo osigurati viši stupanj prepoznatljivosti i veći interes za hrvatskim dijelom dunavske rute, zatim uključivanje Hrvatske u veći broj postojećih i/ili novih itinerera plovidbe te pozitivno utjecalo na razumijevanje proizvoda 'riječnih krstarenja' u lokalnoj zajednici.</p>
<p>Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015. – 2025. / dr. sc. Neven Ivandić</p>	<p>Na temelju postojećih značajki resursno-atraktivne osnove i obilježja turizma na području Varaždinske županije uspostavljena je osnova za valoriziranje mogućih scenarija razvoja te postavljanje vizije, atributa konkurentnog turističkog brend-koncepta i ciljeva te strategije koja je razrađena u programskoj/proizvodnoj i prostornoj koncepciji razvoja turizma. Postavljen strateški okvir činio je, potom, okvir za definiranje projekta operacionalizacije strateških smjernica u razdoblju od 2015. do 2025. godine, odnosno prepoznavanje turističkih razvojnih projekata u domeni privatnog i javnog sektora te kreiranje strateškog okvira za privlačenje potencijalnih investitora.</p>
<p>Plan upravljanja plažama općine Orebić / dr. sc. Ivo Kunst</p>	<p>Glavni cilj projekta je stvaranje organizacijskih i upravljačkih preduvjeta za profitabilno, učinkovito i potencijalnim korisnicima prilagođeno dugoročno održivo upravljanje raspoloživim plažnim prostorom općine Orebić. Realizacija tog glavnog cilja podrazumijeva: sagledavanje distinktivnih značajki pojedinih plaža, ali i ukupnog plažnog potencijala općine; kvalitativnu valorizaciju postojećeg sustava korištenja i/ili dosadašnjeg načina upravljanja raspoloživim plažnim prostorom; uspostavu jasnih pravila/kriterija za razvrstavanje pojedinih plaža na prostoru općine, a kao podlogu za uspostavu prikladnog režima njihovog budućeg korištenja; tematiziranje pojedinih plaža na temelju njihovih bitnih značajki (lokacija, morfologija, okruženje, infrastruktura, suprastruktura i sl.); utvrđivanje fizičkog i stvarnog prihvatnog kapaciteta nominiranih plaža.</p> <p>Polazeći od zakonskog okvira koji regulira upravljanje plažnim prostorom u Hrvatskoj, dokument sagledava značajke četrdesetak plaža na području općine Orebić. Na toj osnovi izrađena je SWOT analiza iz koje je deriviran i razvojni potencijal te vizija razvoja plaža na Orebiću. Nadalje, svaka je plaža tematizirana te joj je, sukladno tome, određen i prihvatni kapacitet, a procijenjeni su i troškovi ulaganja u njihovo opremanje. Konačno, u cilju uspješne implementacije programa, predloženi su razvojni prioriteta.</p>

Naziv projekta i voditelj	Opis projekta
<p>Tehnička pomoć u izradi Analize stanja i SWOT analize županijske razvojne strategije Splitsko-dalmatinske županije 2016. – 2020. / dr. sc. Damir Krešić</p>	<p>U sklopu projekta napravljena je analiza gospodarstva Splitsko-dalmatinske županije koja je obuhvaćala analizu agregatnih makroekonomskih pokazatelja, analizu rezultata financijskog poslovanja poduzetnika u Županiji, analizu trenutnog stupnja gospodarskog razvoja Županije, te sektorske analize (prerađivačka industrija, građevinarstvo, poljoprivreda, turizam, trgovina, prijevoz i skladištenje, poslovanje nekretninama te izravna strana ulaganja). Na kraju izvještaja su definirani razvojni problemi i potrebe. U sklopu SWOT analize je provedeno sedam sektorskih radionica i napravljeni su SWOT izvještaji za sljedeća područja: postojeća planska dokumentacija, prirodna, prostorna i lokacijska obilježja, sustav zaštite okoliša i prirode, prometna, energetska i komunalna infrastruktura, gospodarstvo, stanovništvo, ljudski resursi, tržište rada, društvene djelatnosti te civilno društvo, razvoj i suradnja. Na kraju je napravljen jedan svodni SWOT izvještaj u kojemu su objedinjeni najvažniji nalazi iz svih sektorskih SWOT izvještaja.</p>
<p>Stručna podrška u pripremi natječajne dokumentacije i ocjenjivanju ponuda za izradu prometnih projekata / mr. sc. Dubravko Milojević</p>	<p>Grad Zagreb je u predmetu nabave za uslugu izrade I faze Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije (analiza postojećeg stanja i razvoj prometnog modela), gdje je kriterij odabira bila ekonomski najpovoljnija ponuda, u namjeri da se vrednovanje ponuda napravi što objektivnije i kvalitetnije, angažirao iskusne i ugledne neovisne prometne stručnjake Instituta za turizam kako bi pomogli u radu Povjerenstva za odabir i definirali odgovarajuće kriterije ocjenjivanja ponuda.</p>

6 AKTIVNOSTI POPULARIZACIJE ZNANSTVENOG RADA

Jedan od strateških ciljeva Instituta za turizam je **znanstveno i stručno djelovanje u funkciji razvoja turističkog sektora**, a ostvaruje se različitim **aktivnostima popularizacije znanstvenog rada**.

Institut kontinuirano povećava broj aktivnosti kojima na različit način popularizira istraživački i znanstveni rad i kojima rezultate toga rada prenosi općoj i stručnoj javnosti. U 2015. godini održano je čak 50 različitih prezentacija, radionica i predavanja; samostalno ili u suradnji s drugim institucijama priređene su tri izložbe. Uz to su se znanstvenici Instituta putem medija obraćali javnosti (24 nastupa na TV-u i u radijskim emisijama), čak 25 članaka u tisku objavljeno je uz korištenje rezultata istraživačkog tima Instituta. U 2015. godini Institut su posjetili i studenti Sveučilišta iz Zadra za koje je održano prigodno predavanje o aktivnostima Instituta kao i o arheološkom turizmu.

Znanstvenici u Institutu članovi su i brojnih stručnih povjerenstava pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Ministarstvu turizma, Ministarstvu gospodarstva i različitim obrazovnim institucijama.

RADIONICE/ PREZENTACIJE/ OKRUGLI STOLOVI/ PREDAVANJA/ TRIBINE

1. **N. Ivandić i Z. Marušić:** "Statistical Office of Montenegro (MONSTAT)", Državni zavod za statistiku, u okviru službenog studijskog posjeta Statističkog ureda Crne Gore Državnom zavodu za statistiku RH, izložio iskustva Instituta za turizam u izradi Satelitskog računa turizma RH za 2011. godinu, Zagreb, 26.03.2015.
2. **VIII. Rasprave o turizmu s temom: "Upravljanje turizmom u zaštićenim prirodnim područjima"**, predavači: **Izidora Marković, Zoran Klarić, Snježana Malić-Limari, i Nenad Buzjak**, u organizaciji Instituta za turizam i Napretkovog kulturnog centra, Zagreb, 17.04.2015.
3. **IX. Rasprave o turizmu s temom: "Flourishing beyond growth - Revitalising community tourism"** (Značaj turizma u kontekstu održivog i okolišno odgovornog društvenog razvoja), predavač: **Anna Pollock**, jedna od vodećih svjetskih autoriteta s područja održivog razvoja turizma i osnivačica pokreta "Conscious Travel", u organizaciji Instituta za turizam, Zagreb, 26.06.2015.
4. **"Noć knjige 2015.":** sudjelovanje na međunarodnoj manifestaciji u Biblioteci Instituta za turizam. Ove godine događaj nosi naziv **Tri knjige – tri pristupa turizmu**, a pripremili smo promociju triju knjiga: monografija Instituta za turizam "55 godina Instituta za turizam - naše putovanje", "Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu" i "Tomislav Hitrec – bibliografija 1968.-2013." O knjigama i njihovom značaju za hrvatski turizam govorili su **Sanda Čorak**, ravnateljica Instituta, recenzent **Zlatko Karač**, te autori **Jasenka Kranjčević i Tomislav Hitrec**, Zagreb, 23.04.2015.
5. **Dan otvorenih vrata Instituta za turizam**, prigodna proslava 56 godina djelovanja Instituta za turizam. Središnji događaj bio je predavanje Jakše Kivele na temu "Gastronomska ponuda kao zamašnjak turističkog razvoja jadranskih otoka". Na predavanju je bilo riječi o svjetskim trendovima s područja eno-gastro turizma te eno-gastronomskoj ponudi kao važnom čimbeniku hrvatske turističke ponude i osobito turističke ponude jadranskih otoka, Zagreb, 30.10.2015.
6. **S. Čorak i J. Kranjčević:** radionica "Prostor i turistički potencijali kontinentalne Hrvatske - Gradski turizam", projekt ARTUR, Zagreb, 12.02.2015.
7. **I. Kunst:** panelist na stručnom skupu "Hrvatski turizam danas", Rijeka, 25.03.2015.
8. **Z. Marušić i S. Čorak:** predstavljeni su rezultati devetog po redu istraživanja Instituta za turizam pod nazivom **Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2014.** u hotelu Westin, Zagreb, 03.02.2015.
9. **Z. Marušić i S. Čorak:** prezentacija na skupu **EUROPEAN CITIES MARKETING Spring Meeting 2015.**, Španjolska, Gijon, 04.02.2015.
10. **I. Kunst:** prezentacija po projektu "Zdravstveni turizam", ARTUR, Daruvar, 26.03.2015.

11. **D. Kradić:** "Promet - nevidljiva ruka turističkog razvoja" okrugli stol na Hrvatskom turističkom kongresu, Zagreb, 28.04.2015.
12. **J. Kranjčević:** izlaganje na temu "Utjecaj prostornog planiranja na razvoj turizma, na skupu "Prostorno planiranje kao čimbenik razvoja u županijama", Rijeka, 07.05.2015.
13. **R. Tomljenović:** Okrugli stol "Dimenzije nacionalne kulture kao odrednice poslovne klime u Hrvatskoj" u organizaciji ELZ, Zagreb, 10.06.2015.
14. **D. Krešić:** prezentacija o socijalnom turizmu "Koliko je (hrvatski) turizam dostupan osobama s invaliditetom?", Odbor za turizam - SABOR RH, Zagreb, 18.06.2015.
15. **S. Čorak:** Prezentacija izvješća o svim aktivnostima UNWTO-a vezanih za Program pridruženih članica_100-ti sastanak Vijeća UNWTO, Rovinj, 19.06.2015.
16. **K. Tokić:** prezentacija "Bibliometric Analysis from the Perspective of a Croatian Tourism Journal", izlaganje na međunarodnom znanstvenom skupu: 7th International Conference on Qualitative and Quantitative Methods in Libraries, Pariz, 26.-29.5.2015.
17. **R. Tomljenović:** "Methodological complexities in investigating the transformative potential of tourism" na Critical Turn Studies konferenciji "Reflections on the road less travelled and the journey ahead", Opatija, 27.06.2015.
18. **R. Tomljenović:** Sisak's Sculpture Park as tourism attraction – grassroots approach. Roundtable presentation "Reviving neglected sculpture parks in Croatia", Sisak, 14.09.2015.
19. **K. Miličević:** SUMMIT 2015 - Kako gradovi postaju brendovi?, sudjelovanje na panelu, Zagreb, 17.09.2015.
20. **S. Čorak:** Okrugli stol "Znanstvena i stručna literatura iz područja turizma" povodom Svjetskog dana turizma, Opatija, 22.09.2015.
21. **K. Tokić:** PUBMET 2015 - Okrugli stol: Kriteriji vrednovanja kvalitete hrvatskih časopisa u otvorenom postupku, Zadar, 24.09.2015.
22. **S. Horak:** prezentacija Akcijskog plana jahting turizma RH na Boat showu, Biograd n/m, 22.10.2016.
23. **N. Ivandić:** "Turistička satelitska bilanca - izravni i neizravni učinci turizma u RH - TSA RH 2011.", prezentacija u Ministarstvu turizma Mješovitoj radnoj skupini za turističku suradnju Hrvatske i Makedonije, Zagreb, 03.11.2015.
24. Znanstveno predavanje pod naslovom "Koncepti upravljanja lancem opskrbe i mogućnosti istraživanja u turizmu" Kristine Šorić, predstojnice Katedre za management Zagrebačke škole ekonomije i managementa u suradnji s Ivanom Ostoić iz tvrtke iQ Consulting., Institut za turizam, Zagreb, 11.11.2015.
25. **S. Čorak:** Best Stay Croatia 2015, panel: "Smanjivanje sezonalnosti – glavni izazov hrvatskog turizma", Opatija, 19.11.2015.
26. **S. Čorak,** prezentacija na temu: "Razvoj sportskog turizma u Hrvatskoj; stanje i perspektive", 1. kongres sportskog turizma u organizaciji LUX promocije i uz podršku Instituta za turizam, Hrvatskog olimpijskog odbora, Kineziološkog i Ekonomskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 26. i 27. 11.2015.
27. **S. Čorak:** prezentacija na temu: "Turizam i sigurnost", okrugli stol pod nazivom 'Terorizam i turističko novinarstvo', u organizaciji Zbora turističkih novinara Hrvatskog novinarskog društva i hrvatskog ogranka Međunarodne udruge turističkih novinara i pisaca u turizmu (FIJET), Zagreb, 11.12.2015.
28. **S. Horak,** prezentacija na temu: "Sport u nautičkom turizmu". 1. kongres sportskog turizma u organizaciji LUX promocije i uz podršku Instituta za turizam, Hrvatskog olimpijskog odbora, Kineziološkog i Ekonomskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 26. i 27. 11.2015.

29. **Z. Klarić**, prezentacija na temu: **“Perspektive razvoja cikloturizma u Hrvatskoj”**. 1. kongres sportskog turizma u organizaciji LUX promocije i uz podršku Instituta za turizam, Hrvatskog olimpijskog odbora, Kineziološkog i Ekonomskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 26. i 27. 11.2015.
30. **G. Kos**, prezentacija na temu: **“Valorizaciji i razvitku sportsko-rekreativnog zrakoplovstva i avioturizma”**. 1. kongres sportskog turizma u organizaciji LUX promocije i uz podršku Instituta za turizam, Hrvatskog olimpijskog odbora, Kineziološkog i Ekonomskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 26. i 27. 11.2015.
31. **S. Čorak i S. Boranić Živoder**: sudjelovanje na **“Kvarnerskim danima turizma 2015”**, Opatija, 08.12.2015.
32. **J. Kranjčević**, predavanje na temu: **Fragmenti prekinutog vremena – neizvedena hotelska arhitektura na hrvatskom Jadranu**, Austrijski kulturni forum, Zagreb, 10.02.2015.
33. **J. Kranjčević**, predavanje na temu: **“Vinska i vinogradarska arhitektura Plešivice”**, Gradska knjižnica Jastrebarsko, 23.04.2015.
34. Povodom obilježavanja **Svjetskog dana turizma**, **Sanda Čorak**, ravnateljica Instituta za turizam, sudjelovala je na otvaranju izložbe **“Znanstvene i stručne literature o turizmu i ugostiteljstvu”**, koja je održana u vili Angiolini u Opatiji, 22.09.2015.
35. Na **Danima hrvatskog turizma** u Poreču od 13. do 14.10.2015. godine, djelatnici **Instituta za turizam** prezentirali su tri akcijska plana, kao jedan dio većeg broja aktivnosti koje Ministarstvo turizma provodi s ciljem operacionalizacije Strategije razvoja turizma RH do 2020. godine. **Ivo Kunst** predstavio je **“Nacionalni program razvoja malog i srednjeg poduzetništva u turizmu”**, **Zoran Klarić** predstavio je **“Akcijski plan razvoja cikloturizma”** dok je **Damir Krešić** prezentirao **“Nacionalni program razvoja socijalnog turizma”**, Poreč, 13. - 14.10.2015.
36. Na **9. Kongresu hrvatskog kampinga** održanom u Biogradu, **Zrinka Marušić** je održala prezentaciju pod nazivom **“Obilježja i trendovi turističke potražnje u kampovima”**. Predstavljeni su rezultati našeg devetog po redu longitudinalnog istraživanja **Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2014.**, Biograd n/m, 28.10.2015.
37. Međunarodni znanstveni skup **“Prostorne i razvojne mogućnosti kulturnog naslijeđa”**, **Jasenka Kranjčević** iz Instituta za turizam prezentirala je rad **“Transformation of the ‘Iron Curtain’ in Europe - Proposal of a concept for evaluation for the UNESCO World Cultural and Natural Heritage List”** koji je izrađen u suradnji s Hans Peter Jeschke iz ICOMOS Austrija. Organizatori skupa su Arhitektonski fakultet Sveučilište u Zagrebu, HAZU i HRZZ, a rađen je u sklopu znanstvenog projekta HERU. Zagreb, 22.-23.10.2015.
38. XXIII. Znanstveni skup **“Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu”** održan u Osijeku u organizaciji Njemačke zajednice zemaljske udruge Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, **Jasenka Kranjčević** prezentirala je rad **“Austro-Ugarska vojna lječilišta (Militaer-Kurhaus) na istočnoj obali Jadrana”**. Osijek, 5.-7.11.2015.
39. **Z. Klarić**: prezentacija projekta **“Akcijski plan razvoja cikloturizma”**, Ministarstvo turizma RH, Zagreb, 24.11.2015.
40. **S. Čorak i I. Sever**: prezentacija **“Smanjivanje sezonalnosti – glavni izazov hrvatskog turizma”**, stručna konferencija **BestStay Croatia**, Opatija, 19.11.2015.
41. **N. Ivandić**: prezentacija **Zdravstvenog turizma Crikvenica, TZ grada Crikvenice, Klaster zdravstvenog turizma Kvarnera i Thalassotherapie** na 3. Međunarodnom turističkom forumu **“Kvarner - 365(6) dana zdravlja”**, Crikvenica, 26.11.2015.
42. **J. Kranjčević**: predavanje o povijesti umjetnosti arhitekture: **“Fragmenti prekinutog vremena - neizvediva hotelska arhitektura na jadranskoj obali”**, Austrijski kulturni forum u sklopu ZAGREB DOXa, Zagreb, 10.02.2015.

43. **Z. Marušić: Rezultati istraživanja Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2014.** za SDŽ predstavljeni su na II. redovnoj sjednici Skupštine TZ SDŽ, Solin, 30.03.2015.
44. **Z. Marušić i S. Horak: Rezultati istraživanja Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2014.** za DNŽ prezentacija, Dubrovnik, 18.03.2015.
45. **N. Ivandić:** prezentacija “**Akcijskog plana zdravstvenog turizma**”, Ministarstvo turizma, Zagreb, 10.06.2015.
46. **I. Marković:** gostujuće predavanje “**Upravljanje zaštićenim područjima**” u NP Plitvička jezera za sveučilišne profesore i akademsko osoblje (23 znanstvenika) s poljskih sveučilišta, za vrijeme boravka u Hrvatskoj u sklopu znanstvenog EU projekta u organizaciji Geografskog odsjeka PMF-a, Plitvička Jezera, 12.05.2015.
47. **I. Marković:** gostujuće predavanje “**Landscape tourism in Croatia**”, Institut “Ivo Pilar”, Zagreb, studentima sa Univerziteta iz Geogrije, SAD, 13.05.2015.
48. **J. Kranjčević:** gostujuće predavanje “**Arhitektonski projekti na Lošinj i prostoru Hrvatske**”, Galerija Modulor / Centar za kulturu Trešnjevka, Zagreb, 20.05.2015.
49. **S. Čorak i I. Marković:** gostujuće predavanje “**Planiranje razvoja turizma u Varaždinskoj županiji**”, na Sveučilištu SJEVER, Varaždin, 18.06.2015.
50. **I. Kožić:** gostujuće predavanje “**Sekundarni podaci o turizmu**”, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 23.11.2015.
51. **I. Kožić:** gostujuće predavanje “**Primjeri istraživanja turističkih tržišta**”, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 21.12.2015.
52. **K. Tokić:** pozvano predavanje “**O Institutu za turizam i Biblioteci**”, u sklopu *Informativne srijede u Gradskoj knjižnici*, Zagreb, 11.02.2015.

ODRŽANE IZLOŽBE

1. **Institut za turizam:** izložba pod nazivom “**Svjetski dan turizma**”. Povodom Svjetskog dana turizma otvorena je prigodna izložba koja, na 16 panoa, ukratko prikazuje našu 55-godišnju znanstvenu i stručnu djelatnost Instituta za turizam, autorice **J. Kranjčević** i **K. Miličević**. Izložba je bila otvorena od 23.09.2015. do 31.12.2015.

2. **Institut za turizam** je bio suorganizator izložbe “**Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu**” u suradnji s Državnim arhivom u Rijeci, Češkim Veleposlanstvom u Hrvatskoj i gradom Daruvarom. Autorice kataloga i izložbe su **Jasenka Kranjčević** iz Instituta za turizam i Mirjana Kos iz Hrvatskog muzeja za turizam u Opatiji.
 - Daruvar, 04. - 20.09.2015.
 - Baška na otoku Krku, 10.7. - 27.7.2015.
 - Zagreb, Gliptoteka HAZU, 02. - 08.06.2015.
3. **Institut za turizam** u suradnji s Lošinjskim muzejom organizator je izložbe “**Alfred Keller - arhitektonski projekti na Lošinju i prostoru Hrvatske**”, autorice Jasenke Kranjčević, Galerija Modolor, Zagreb, održana 28.04. – 28.05.2015.

TV I RADIO EMISIJE

1. **N. Ivandić:** Kontinentalni turizam, HRT1 – Paralele, 07.01.2015.
2. **S. Čorak:** Voice Guide-Press konferencija u organizaciji TZGZ, 15.01.2015.
3. **S. Čorak:** Turizam, RADIO I. program_Poslovni tjedan, 16.02.2015.
4. **H. Carić:** Kruzeri, HRT 1 - Eko zona, 18.02.2015.
5. **Z. Marušić:** Kruzeri, HRT 1 - Eko zona, 18.02.2015.
6. **S. Čorak:** Voice Guide - Suvremeni vodič za zagrebačke turiste, RADIO SLJEME, 20.02.2015.
7. **R. Tomljenović:** Diseminacija znanstvenog programa *TRANS TOURISM*, HRT1 - Društvena mreža, 21.04.2015.
8. **I. Ateljević:** Održivi razvoj i transformativni turizam, HRT-Damin gambit, 24.05.2015.
9. **J. Kranjčević:** Češki arhitekti i počeci turizma na hrvatskom Jadranu, HRVATSKI RADIO 3 - Jutro na trećem, 02.06.2015.
10. **N. Ivandić:** Utjecaj krize u Grčkoj na hrvatski turizam, N1 televizija, 29.06.2015.
11. **R. Tomljenović:** Press konferencija: Predstavljanje akcijskog plana kulturnog turizma i intervju, OSIJEČKA TV, 29.06.2015.
12. **I. Kunst:** Održivi turizam, HRT4 - Turistička klasa, 28.06.2015. i 05.07.2015.
13. **I. Kunst:** Održivi razvoj, HRT4 - Turistička klasa, 02.08.2015.
14. **S. Horak:** Porast zračnog prometa u Hrvatskoj, RTL-Dnevnik, 13.08.2015.
15. **I. Kunst:** Održivi razvoj HRT4 - Turistička klasa, 16.08.2015. i 30.08.2015.
16. **I. Kožić:** Prilog o prihodima od turizma, AL JAZEERE, 23.08.2015.
17. **I. Kunst:** Hrvatski turizam, RADIO RIJEKA, 18.09.2015.
18. **S. Čorak:** U poslovnom tjednu razgovaramo o realiziranim i najavljenim investicijama u turizmu, HRVATSKI RADIO 1 PROGRAM - Poslovni tjedan, 19.10.2015.
19. **N. Telišman-Košuta:** Utjecaj izbjegličke krize na turizam u Hrvatskoj, NOVI LIST, 20.10.2015.
20. **N. Ivandić:** Kako terorizam utječe na turizam, HRT 1 _ Dnevnik 1, 20.11.2015.
21. **N. Ivandić:** Kako terorizam utječe na turizam, RADIO I. program_Poslovni tjedan, 20.11.2015.
22. **Z. Klarić:** Razvoj cikloturizma u Hrvatskoj, STUDIO 4 i ZAGREBAČKA PANORAMA, 24.11.2015.
23. **N. Ivandić:** Razvoj zdravstvenog turizma, HRT-Regionalni dnevnik, 26.11.2015.
24. **N. Ivandić:** Kako terorizam utječe na turizam, Jutarnji list, 26.11.2015.

ČLANCI U DNEVNIM GLASILIMA U KOJIMA SE KORISTE REZULTATI ISTRAŽIVANJA INSTITUTA ZA TURIZAM

1. "TOMAS Ljeto 2014.: Turisti dnevno troše oko 67 eura", Večernji list, 03.02.2015.
2. "TOMAS Ljeto 2014.: Raste broj mladih turista, a dnevno troše 67 eura", Poslovni dnevnik, 03.02.2015.
3. "Dubrovnik predstavljao Hrvatsku na prestižnoj ECM-ovoj konferenciji", Dubrovački list, 10.02.2015.
4. "Više od 70 posto turista bez primjedbi na odmor u Hrvatskoj (prema analizi TOMAS 2014)", Restaurant i Hotel, veljača 2015.
5. "Kako hrvatski turizam može profitirati od Sirize, Ukrajine i terorizma?", T-portal, 21.03.2015.
6. "Gosti: More vam je isto, ali na plažama je velika gužva - TOMAS Ljeto 2014.", Slobodna Dalmacija, 31.03.2015.
7. "Izazovi i prijete- UNWTO i gradski turizam", Časopis Ugostiteljstvo i turizam _City break, 11.04.2015.
8. "Brendiranje turističke destinacije", K. Miličević, Dnevni list/prilog PRO.PR_BiH, 20.04.2015.
9. "Veliki vizionarski projekti hrvatskih arhitekata", <http://www.telegram.hr/price/41-vizionarski-projekt-hrvatskih-arhitekata-od-kojih-su-neki-priznajemo-malo-cudni-1-dio/>, 27.04.2015.
10. "Nema turista bez kvalitetne prometne infrastrukture i povezanosti s destinacijom", Hrvatski turistički kongres 2015., Poslovni dnevnik, 28.04.2015.
11. "Hrvatska 33. na ljestvici/Naša turistička industrija konkurentnija od Turske", Jutarnji list, 07.05.2015.
12. "Galeriji Modulor u Zagrebu otvorena izložba Jasenke Kranjčević iz Instituta za turizam Alfred Keller - arhitektonski projekti na Lošinju i prostoru Hrvatske" kao gostovanje izložbe Lošinjskog muzeja, <http://pogledaj.to>, 28.04.2015.-22.05.2015.
13. "Zlatna turistička koka koja u Hrvatskoj još uvijek ne nese jaja (Nije nas briga za mlade turiste)", T-portal, 16.05.2015.
14. "SKRIVENI ENERGETSKI ELDORADO - Zašto RH ne koristi svoje velike spremnike obnovljive energije?", Jutarnji list (<http://www.jutarnji.hr/mrsavo-koristenje-geotermalnih-voda-u-hrvatskoj-pred-zaokretom-/1358388/>), 31.5.2015.
15. "Mršavo korištenje geotermalnih voda u Hrvatskoj pred zaokretom?", Dalje.Com (<http://arhiva.dalje.com/hr-zivot/mrsavo-koristenje-geotermalnih-voda-u-hrvatskoj-pred-zaokretom/545725>), i [direktno.hr](http://direktno.hr/en/2014/domovina/16176/Mr%C5%A1avo-kori%C5%A1tenje-geotermalnih-voda-u-Hrvatskoj-pred-zaokretom.htm), (<http://direktno.hr/en/2014/domovina/16176/Mr%C5%A1avo-kori%C5%A1tenje-geotermalnih-voda-u-Hrvatskoj-pred-zaokretom.htm>), 31.5.2015.
16. "HRVATSKA PRED ZAOKRETOM Okrećemo se većem korištenju geotermalnih voda", dnevnik.hr, (<http://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/mrsavo-koristenje-geotermalnih-voda-u-hrvatskoj-pred-zaokretom---387420.html>), 31.5.2015.
17. "Golemi potencijal u Hrvatskoj leži – neiskorišten", N1info.com, (<http://hr.n1info.com/a52663/Biznis/Zasto-ne-koristimo-svoje-bogate-obnovljive-izvore-energije.html>), 31.5.2015.
18. "Veliki energetski potencijal- mršavo korištenje geotermalnih voda u hrvatskoj pred zaokretom", Nacional i ipress.rtl.hr (<http://ipress.rtl.hr/hrvatska/mrsavo-koristenje-geotermalnih-voda-u-hrvatskoj-pred-zaokretom-38274.html>), 31.5.2015.
19. "Zdravstveni turizam: velik potencijal,puno zadaća", Jutarnji list, 09.06.2015.
20. "Nikad realizirani turistički megaprojekti na Jadranu", Jutarnji list (LIKE), 28.06.2015.

21. "Češki arhitekti na Jadranu", Večernji list, 28.06.2015.
22. "Kultura postaje glavni turistički brend", Poslovni dnevnik, 30.06.2015.
23. "Sjećanje na "češke korijene" hrvatskog turizma - Izložba "Češki arhitekti...", Novi list, 07.07.2015.
24. "Zahvaljujući arhitektu iz Beča za otok Lošinj je znala cijela Europa (izložba A. Kellera)", Jutarnji list, 16.07.2015.
25. "Sada treba povećati sigurnost postojećih prometnica", HAK, 08/09/2015.
26. "Kako gradovi postaju brendovi?", Privredni vjesnik, 21.09.2015. i www.politikaplus.com, 17.09.2015.
27. "Političari, pustite stručnjacima da se bave turizmom", K. Miličević, Slobodna Dalmacija, 26.09.2015.
28. "Ipak ima priželjkivanih pomaka u turizmu", Novi list, 12.10.2015.
29. "KOLIKO TERORIZAM UNIŠTAVA TURIZAM? Arapsko proljeće dotuklo turizam!", (<http://m.portal.hr/vijesti/406383/Dok-ostali-izbjegavaju-Pariz-i-Europu-Hrvati-neustrasivo-uplacuju-aranzmane.html>), 29.11.2015.
30. "U izbjegličkoj krizi turiste je najvažnije uvjeriti u sigurnost", S. Čorak, Poslovni dnevnik, 28.10.2015.
31. "Uspjeh ne mjere (samo) profitom/Indeks DOP-a", Poslovni dnevnik, 02.12.2015.

POSJET STUDENATA / PRAKSA

1. Studenti 3. godine preddiplomskog studija geografije i 1. godine diplomskog studija geografije s Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru pod vodstvom Željke Šiljković i Jadranke Brkić Velmejka u sklopu jednodnevne terenske nastave iz industrijske geografije i turističke geografije, posjetili su Institut za turizam. Ravnateljica Instituta **Sanda Čorak**, izložila im je pregled djelovanja Instituta za turizam u zadnjih 55 godina, a znanstveni savjetnik **Zoran Klarić** održao je predavanje o **arheološkom turizmu**, Zagreb, 14.05.2015.
2. Studentica Kolcon Anna Justyna, s Faculty of Polish and Classical Philology, Poljska, obavila je u Institutu za turizam stručnu praksu u sklopu programa **ERASMUS**-razmjena studenata (mentor: **R. Tomljenović**), od 15.07. do 15.09.2015.

KONFERENCIJA ZA TISAK

1. Na press konferenciji održanoj u Zagrebu 15.01.2015., u organizaciji Turističke zajednice grada Zagreba, a povodom ostvarenih turističkih rezultata u 2014. godini sudjelovala je i **Sanda Čorak**, ravnateljica Instituta za turizam. Istaknula je napore TZ grada Zagreba koji su urodili povećanjem fizičkog turističkog prometa u Zagrebu, te ukratko **prezentirala novi projekt tvrtke EXE.cutor** iz Zagreba – **Virtualni glasovni vodič (VoiceGuide)**. Institut za turizam pomogao je u pokretanju projekta, a financirala ga je u većem dijelu TZ grada Zagreba.

Prilog

1 ISTRAŽIVAČI I ADMINISTRATIVNI DJELATNICI

Istraživači/ radna mjesta	Područja istraživačkog interesa
Dr. sc. Irena Ateljević viši znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Metodologija kvalitativnih istraživanja; istraživanje socioekonomske i prostorne problematike razvoja turizma; postmodernizam; obrazovanje u turizmu.
Dr. sc. Snježana Boranić Živoder znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Destinacijski marketing i menadžment; promocija u turizmu; planiranje razvoja turizma; E-marketing.
Dr. sc. Hrvoje Carić znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Istraživanja s područja zaštite okoliša i prirode, održivog razvoja; nosivi kapacitet u turizmu; analiza rizika.
Dr. sc. Sanda Čorak znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	<ul style="list-style-type: none"> • Destinacijski marketing i menadžment; istraživanje i praćenje trendova turističke potražnje u Hrvatskoj; obrazovanje u turizmu; sportski menadžment.
Dr. sc. Siniša Horak znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	<ul style="list-style-type: none"> • Izučavanje povezanosti turizma i prometa; planiranje turizma; tranzitni i nautički turizam; vrednovanje javnoga dobra u turizmu.
Dr. sc. Neven Ivandić znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomika turizma; strateško upravljanje u turizmu; razvoj metodologija za procjenu ekonomskih učinaka turizma na hrvatsko gospodarstvo; praćenje konkurentnosti hrvatskog turizma.
Dr. sc. Zoran Klarić znanstveni savjetnik	<ul style="list-style-type: none"> • Međuodnos turizma i prostora; prihvatni kapacitet u turizmu; obilježavanje turističkih atrakcija; interpretacija okoliša; planiranje u zaštićenim područjima; obrazovanje u turizmu.
Dr. sc. Goran Kos znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Istraživanja prometnih tokova i prometa; prometnog i prostornog planiranja; prometa u gradovima.
Dr. sc. Ivan Kožić viši asistent do 31.10.2015. znanstveni suradnik od 01.11.2015.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomika turizma; makroekonomski aspekti turizma; prognoziranje turističke potražnje.
Dr. sc. Jasenska Kranjčević viši znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Prostorno planiranje turizma; međuodnos prostora i turizma; regionalni razvoj; ruralni razvoj; graditeljsko nasljeđe turizma.
Dr. sc. Davor Krasić viši znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Istraživanje prometa i turizma; prometno planiranje; promet u gradovima; promet u turističkim destinacijama.
Dr. sc. Damir Krešić znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Faktori atraktivnosti turističke destinacije; destinacijski marketing i menadžment; informacijski sustavi u turizmu; primjena BI (Business Intelligence); E-marketing.
Dr. sc. Ivo Kunst znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> • Istraživanje i analiza turističke potražnje; destinacijski marketing i menadžment; strateško planiranje za potrebe poduzeća; studije ekonomske isplativosti.
Dr. sc. Izidora Marković poslijedoktorand	<ul style="list-style-type: none"> • Prostorno planiranje u turizmu; održivi razvoj turizma; geoturizam; resursna osnova; zaštićena prirodna područja.
Zrinka Marušić , dipl. ing. mat., univ. spec. oec. stručni savjetnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju	<ul style="list-style-type: none"> • Metodologija istraživanja u turizmu (dizajn i alokacija uzorka, metode statističke analize); metodologija vrednovanja javnog dobra; mjerenje turističke potrošnje; baze podataka turističkog prometa.
Katarina Miličević , MBA stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju	<ul style="list-style-type: none"> • Destinacijski marketing i menadžment; brendiranje turističke destinacije; trendovi u turizmu.

Istraživači/ radna mjesta	Područja istraživačkog interesa
Mr. sc. Dubravko Milojević stručni savjetnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju	<ul style="list-style-type: none"> Istraživanje prometa i turizma; promet u gradovima i turističkim destinacijama.
Ivan Sever , univ.spec.oec. stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju	<ul style="list-style-type: none"> Kvantitativne metode istraživanja u turizmu; statistička analiza i prognoziranje; informacijski sustavi u turizmu; primjena teorije igara na ekonomskim modelima.
Mr. sc. Neda Telišman-Košuta stručni savjetnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju	<ul style="list-style-type: none"> Tržišna istraživanja i trendovi; strateško marketinško planiranje; praćenje konkurentnosti turističkih destinacija i turističkih proizvoda.
Dr. sc. Renata Tomljenović viši znanstveni suradnik	<ul style="list-style-type: none"> Destinacijski marketing i menadžment; planiranje razvoja i strategija kulturnog turizma; istraživanja različitih oblika turizma.
Biblioteka	Područje rada i istraživačkog interesa
Dr. sc. Ksenija Tokić	<ul style="list-style-type: none"> Voditelj biblioteke - uloga knjižnice u turizmu; bibliometrija.
Administrativni djelatnici	Područje rada
Zoran Petrović	<ul style="list-style-type: none"> Informatički tehničar - slaganje i dizajn.
Mislav Mikec , prof.	<ul style="list-style-type: none"> Stručni suradnik - pomoćni istraživački poslovi; službenik za informiranje.
Višnja Mezak , bacc. oec.	<ul style="list-style-type: none"> Tajnik Instituta - tajnički i kadrovski poslovi, pomoćni istraživački poslovi, prijevodi - njemački jezik; predstavnik Uprave za kvalitetu; certifikat u području javne nabave.
Branka Božić , oec.	<ul style="list-style-type: none"> Voditelj računovodstva – analize poslovanja, bilance, završni izvještaji; ovlaštene računovođe; certifikat za proračunsko računovodstvo.
Dragica Vlašić	<ul style="list-style-type: none"> Računovodstveni referent - financijski knjigovođa – likvidatura, obračun plaća, URE, IRE, baza podataka pretplatnika časopisa Turizam.
Božica Tošić	<ul style="list-style-type: none"> Tajnica - ažuriranje i pomoćni tajnički poslovi; djelatnik u pismohrani (obrada arhivskog i registraturnog gradiva Instituta za turizam).
Amalija Brlas	<ul style="list-style-type: none"> Spremačica.